

formue

INVESTORMAGASIN

2. halvår 2023
38. årgang

Bøgekviste og birkesaft bliver til øl

Casper Møller har skabt en ølrevolution. Manden bag bryggeriet Skovlyst tænker langsigtet – også når det gælder investeringer.

USA's økonomi truet af kaos

Et politisk system i krise og en splittet befolkning – men historisk energipakke giver håb. Vi retter luppen mod verdens vigtigste økonomi.

Topchefen der vil bevare og forandre

Peter Kjærgaard er ny mand i spidsen for Formuepleje. Hør ham fortælle om det første halve år, der har budt på store forandringer og god energi.

FORMUE | PLEJE

Der er også plads til at være positivt overrasket

AF HENRY HØEG, *direktør for kunderådgivning, partner, Formuepleje // hh@formuepleje.dk*

Jeg kan ikke tælle, hvor mange gange jeg i årets løb har hørt økonomer og analytikere være overraskede. Over fald og uro – men nu også over det fortsat stabile forbrug, overraskende gode regnskaber og det stærke arbejdsmarked. De fleste forventede, at den globale økonomi ville bremse op.

Grønne tal

Her i Formuepleje forberedte vi os også på modvind fra årets start. Men kigger jeg i min app, lyser udviklingen i mine egne Formuepleje investeringer grønt. De er steget 8,01%* siden nytår.

Situationen siger meget om den uforudsigelighed, vi står i lige nu. Men også noget om at forberede sig på forandringer. Vi valgte tidligt at tilpasse allokering og positioner til udviklingen.

Det er de indledende skridt. Vi kommer fortsat til at omstille os og justere løbende for at stå allerbedst i markedssituationen.

Sammen i medvind og modvind

I min Formuepleje-app viser udviklingen i mine investeringer siden nytår en stigning på 8,01%* og 8,75%*, hvis jeg klikker på treårshorizonten. Det er et pænt resultat i et uroligt marked. Men vi vil gøre det bedre, og det kan vores kunder også forvente af os.

Min pointe er, at vi også mærker modvinden. Hos Formuepleje investerer vi selv i vores egne løsninger, og hovedparten af medarbejderne har egne penge investeret i deres arbejdsplads. Vi står op hver dag for at gøre det bedre, og formålet deler vi med kunderne – at opnå gode langsigtede afkast.

Formuepleje i forandring

Man kan kende en virksomheds styrke på evnen til at foretage de nødvendige justeringer i omskiftelige tider.

Det gør vi i øjeblikket. Vi tilpasser os en verden og markeder i forandring, hvor der opstår nye måder at handle på, nye investeringsinstrumenter, og hvor digitalisering og kunstig intelligens

tager dagsordenen. En udvikling vi vil være på forkant med og udnytte til at skabe bedre resultater og produkter.

Vi gør det med den stærkeste holdopstilling i form af en ny ejerkreds, bestyrelse og direktion. Peter Kjærgaard er i spidsen og snart suppleret af vores nye investeringsdirektør Rasmus Cederholm.

Holder modellen så stadig?

I dette nummer af Magasinet Formue kan du læse om vores investeringsfond SAFE, der i år fyldte 35 år. Skabt bare to år efter Formuepleje blev grundlagt i 1986. Ud over at være et særdeles robust produkt – så vidner det om Formueplejes grundlæggende evne til at lave langtidsholdbare og resultatskabende investeringsløsninger.

Unikke koncepter, der bygger på et stærkt fagligt fundament. Det holder vi fast i og udbygger. Det kan vi, fordi vi er selvstændige og uafhængige af fx bankerne. Ikke alle år er lige gode, men på lang sigt er vi overbevist om, at vores tilgang er den rigtige.

Et kig ind i fremtiden

Eksperterne i Formuepleje siger, at vi ikke skal blive overraskede, hvis vi kigger ind i en recession inden årets udgang.

Uanset om den bliver mild eller hård, er det et vilkår, vi ruster os til. Som sagt har vi sat egne opsparinger i at sikre vores kunders langsigtede afkast, og at vi kommer fornuftigt gennem bølgegang og modvind sammen. Uden overraskelser.

Og så benytter vi lejligheden til at vende et blad og starte et nyt kapitel Formueplejes historie. Et kapitel der vil gøre os endnu stærkere.

Til gavn for os alle i fællesskab.

Henry Høeg

Direktør for kunderådgivning

* Opgjort pr. 14/6-2023 – historiske afkast er ikke garanti for fremtidige afkast.

Indhold

2	Leder
6	Nyheder
8	Kaos truer verdens største økonomi. Så hvad nu?
13	Formuepleje Safe: 35 år med attraktive afkast – og slet ikke pensionsmoden
16	Topchefen på det røde løbehjul
18	Giv de næste generationer en god økonomisk start på livet
22	Formueplejes hellige treenighed: Relationer, netværk og formuerådgivning
24	Casper har skabt en ølrevolution på bøgkviste og birkesaft
28	Klimaudfordringer og geopolitik øger behovet for investeringer i bæredygtighed
30	Vi skal lære børn, at det er okay at spare op til ting, man virkelig ønsker sig
32	Ejendomsinvesteringer kan give attraktiv risikospredning i porteføljen
36	Der er sat over til fortsat fremgang hos Starbucks
38	De 10 største aktieposter
40	Fakta om Formueplejeforeningerne

ANSVARSRASKRIVELSE

Magasinet formue er udarbejdet af Formuepleje A/S udelukkende til orientering og kan ikke betragtes som en opfordring om eller anbefaling til at købe eller sælge noget værdipapir. Indholdet kan heller ikke betragtes som anbefaling eller rådgivning af juridisk, regnskabsmæssig eller skattemæssig karakter.

Formuepleje A/S kan ikke holdes ansvarlig for tab forårsaget af kunders/investorers dispositioner – eller mangel på samme – på baggrund af oplysningerne i Magasinet formue. Vi har bestræbt os på at sikre, at oplysningerne i Magasinet formue er fuldstændige og korrekte, men kan ikke garantere dette og påtager os intet ansvar for eventuelle fejl eller udeladelser.

I Formuepleje benytter vi en egenudviklet model til risikoklassificeringen af vores fonde, hvor risikoklassificeringen fastlægges på baggrund af tabsrisikoen på 24-36 måneders sigt. Læs mere om Formueplejes egenudviklede model til risikoklassificering på formuepleje.dk/fonde/risikoindeks.

Vær opmærksom på, at Formueplejes egenudviklede model til risikoklassificering og vores egne estimater på fremtidige afkast kan afvige fra den risikoklassificering og de afkastscenarier, der fremgår af dokument med central information, som er baseret på fælles europæiske regler. Se dokument med central information for hver fond på formuepleje.dk/fonde/overblik.

Investorer gøres opmærksom på, at investering kan være forbundet med risiko for tab, som ikke på forhånd kan fastlægges, ligesom tidligere afkast og kursudvikling ikke kan anvendes som en pålidelig indikator for fremtidige afkast og kursudvikling. For yderligere information kontakt venligst info@formuepleje.dk eller se formuepleje.dk

PERSONOPLYSNINGER

Formuepleje kan registrere personoplysninger om dig, såfremt du er investor eller potentiel investor i foreninger administreret af Formuepleje. Se nærmere herom i privatlivspolitikken, som er tilgængelig på formuepleje.dk.

Magasinet formue

Udgives som investororientering

UDKOMMER

To gange årligt

OPLAG

16.000 eksemplarer

2. HALVÅR 2023, 38. ÅRGANG

Redaktionen er afsluttet den 15. juni 2023.

I tabeller kan afrunding medføre, at tallene ikke summer til totalen.

MAGASINETS FORMÅL ER

- At orientere om udviklingen i Formueplejeforeningerne
- At vurdere den aktuelle udvikling på finansmarkederne
- At redegøre for Formueplejes investeringsstrategier og investeringsløsninger
- At informere om ny viden og lovgivning, der er relevant for investorerne

REDAKTION

Adm. direktør Peter Kjærgaard
(ansvarshavende)

Head of Communications and PR

Allan Jørgensen

Communication Officer Charlotte Allum

Communication Manager Jens Bomholt

Grafisk design:

Hanne Skov

Offsettryk:

LaserTryk A/S

Fotografer:

Hans Christian Jacobsen,

Christopher Håkonsson, Ritzau Scanpix,

Casper Dalhoff og Istockphoto

BIDRAGYDERE

Kundedirektør Helle Snedker

Senior formuerådgiver Joan Thind Nielsen

Aktiechef Otto Friedrichsen

Senior økonom Jesper Pedersen

Journalist Eva Kildegaard Andersen

Skab gode vilkår for din pension

Vi ved, hvor vigtigt det er at planlægge din pension og sætte sig ind i, hvordan du kan skabe den bedste tilværelse som pensionist. Derfor er her fire hurtige råd, som kan guide dig lidt på vej:

- Start pensionsplanlægningen i god tid, kend vilkårene for dine forskellige pensionsordninger og søg kvalificeret rådgivning.
- Kombiner din opsparing i flere skattemiljøer.
- Planlæg dine pensionsudbetalinger, så du får mest muligt i pensionstillæg og eventuelt andre offentlige ydelser
- Brug de penge først, hvor beskatningen af afkastet er højest.

Vil du vide mere om pensionsplanlægning, så læs mere på formuepleje.dk/raadgivning/pension

Pst! Investering er aldrig en one-size-fits-all, og nogle skattemiljøer og fremgangsmåder er mere fordelagtige end andre. Har du brug for sparring på din specifikke situation, er du velkommen til at kontakte en af vores formuerådgivere, som sidder klar til at hjælpe dig.

Nye medlemmer i Formueplejes bestyrelse

Den 11. april afholdt Formuepleje generalforsamling, og i den forbindelse blev en række nye ansigter budt velkommen omkring bordet i Formueplejes bestyrelse.

Ind trådte blandt andet Dorte Ransby, der senest har været en del af direktionen i Codan. Hun har tidligere haft en række ledende stillinger i henholdsvis Nets og Tryg, hvor hun har opbygget en særdeles bred både digital og kommerciel erfaring. Hun er blevet kaldt en kundeorienteret statistiker, der med data og indsigt styrker kundefokus og produktudvikling. Hun sidder også i bestyrelsen for PlanBørnefonden.

Derudover indtrådte Jesper Rangvid, der nok er mest kendt for at stå bag Rangvid-udvalget, som skulle afdække årsagerne til finanskrisen fra 2008. Udover sit professorat og en bestyrelsespost hos CBS har Jesper Rangvid erfaring fra en lang række nuværende og tidligere bestyrelsesposter i den finansielle sektor. Blandt andet i Finansiell Stabilitet, Forenet Kredit, Rådet for Afkastforventninger og Lægernes Bank og Pension.

Bestyrelsen i Formuepleje består dermed nu af formand Kirstine Damkjær, Andreas Hommelhoff, Jesper Lund, Daniel Albæk, Carsten With Thygesen, Dorte Ransby og Jesper Rangvid.

Aktiesparekontoen øges gradvist

Med den nye finanslov hæves loftet på aktiesparekontoen gradvist fra de nuværende 106.600 kroner til 135.000 i 2026. Dermed får investeringsglade danskere i højere grad mulighed for at drage nytte af kun 17 procents beskatning af afkast, frem for den normale udbyttebeskatning på 27 procent og 42 procent.

Formuepleje opretter eget aktieteam

Den 1. juli starter Morten Gregersen, der tidligere har været aktiechef og chefporteføljeformaler hos Nykredit, i Formuepleje, hvor han skal stå i spidsen for en ny aktiestrategi og et aktieinvesteringsteam.

”Jeg er rigtig glad for, at Morten Gregersen har sagt ja til at stå i spidsen for Formueplejes nye aktiestrategi. Han har mere end 20 års ledelseserfaring med porteføljeformaling og har stået bag en lang række succesfulde investeringsstrategier. Vi kommer til at få stor glæde af Mortens dybe indsigt i forbindelse med opbygningen af teamet, som han nu vil begynde at rekruttere til”, siger Peter Kjærgaard, administrerende direktør i Formuepleje.

Det nye team vil få til opgave at opbygge en ny global aktiestrategi i Formuepleje med særlig fokus på de transitionstemaer, der påvirker samfundet, og som investorerne kan drage fordel af. Den nye aktiestrategi bliver et supplement til Formueplejes nuværende eksternt forvaltede aktiestrategier og vil således bidrage til en endnu mere robust porteføljesammensætning og dermed bedre risikojusterede afkast på lang sigt. Morten Gregersen har været i Nykredit Asset Management i 12 år. Før det stod han i spidsen for Amber Fondsmæglerselskab, som han selv var med til at grundlægge, og som blev solgt til Nykredit i 2011. Han har tidligere været aktieanalytiker og porteføljemanager i både Danmark og i New York.

Ses vi til Formueplejedage?

Du kan tilmelde dig i Formuepleje-appen og på Mit Formuepleje. Formueplejedagene kommer i nærheden af dig på følgende datoer:

30. OKTOBER

Comwell i Kolding

31. OKTOBER

DR Koncerthuset i København S

6. NOVEMBER

Musikhuset i Aarhus

Ny investeringsdirektør

Rasmus Cederholm bliver Formueplejes nye investeringsdirektør fra 1. september. Han kommer fra en stilling som investeringsdirektør hos Danmarks fjerdestørste pensionsselskab, AP Pension, og afløser dermed Henrik Franck, der stoppede ved udgangen af maj i år.

”Rasmus har dyb indsigt i kapitalforvaltning og har vist, at han kan opbygge og lede nogle af landets bedste investeringsafdelinger. Han har et strategisk overblik og evner at navigere og handle i omskiftelige markeder under forandring. Det er særdeles efterspurgte kompetencer i øjeblikket”, siger administrerende direktør i Formuepleje Peter Kjærgaard.

Rasmus Cederholm har tidligere arbejdet hos blandt andet Nykredit og Gudme Raaschou Asset Management samt været med til at etablere sin egen virksomhed indenfor kapitalforvaltning. Han indtræder også i den øverste forretningsledelse og investeringskomité.

”Formuepleje har lagt an til et bemærkelsesværdigt løft af forretningen med nye ejere, ledelse og en ny stærk strategi. Det synes jeg er en enestående mulighed, og jeg ser frem til at bygge videre på det solide fundament, der allerede er etableret”, siger han.

Kaos truer verdens største økonomi. *Så hvad nu?*

Et politisk system i krisetilstand og en dybt splittet befolkning – det er virkeligheden i USA lige nu, hvor valgkampen er i fuld gang, og stemningen mere giftig end nogensinde. Alligevel er der lyspunkter. Den historiske energipakke er et af dem.

AF EVA KILDEGAARD ANDERSEN, *journalist // info@formuepleje.dk*

Amerikansk økonomi har det godt, virksomhederne har fuld fart på, verdens bedst indtjenende selskaber er amerikanske, og ledigheden er rekordlav.

Det var den gode nyhed.

For meget går skævt i USA lige nu, vreden og hadet mellem de politiske fløje når nye højder. Det er Trump mod Biden, det onde mod det gode – eller omvendt, alt efter hvilken lejr man tilhører, og i begyndelsen af året ramte den amerikanske stat igen gældsloftet og risikerede en bankerot. Endnu engang var det nødvendigt at hæve eller suspendere gældsgrænsen, en situation, som altid afføder en heftig politisk debat om de offentlige udgifter.

For at forstå den politiske krise i USA, og hvordan den kan udvikle sig frem mod præsidentvalget i 2024, satte Formuepleje et par af landets skarpeste USA-eksperter stævne ved to velbesøgte arrangementer, der blev afholdt i begyndelsen af maj i Aarhus og Hellerup. Trods de alvorlige temaer er der også lyspunkter, fremhævede eksperterne.

Budskaberne blev serveret i højt tempo af det veloplagte trekløver: Niels Bjerre-Poulsen, lektor ved Center for Amerikanske Studier, SDU. Mads Dalgaard Madsen, senior-konsulent hos Rambøll Management Consulting og tidligere indenrigspolitisk rådgiver på den danske ambassade i Washington. Og aftenens ordstyrer og meddebattør Otto

Friedrichsen, Formueplejes aktiechef, som netop hjemvendt fra USA havde taget pulsen på den amerikanske økonomi og den politiske situation i Washington.

Minder om en stammekrig

Niels Bjerre-Poulsen lagde ud med en analyse af demokratiets tilstand i USA og pegede på det helt store paradoks lige nu. For mens den økonomiske aktivitet fortsat har det godt, befinder USA sig i den største politiske krisetilstand siden den Amerikanske Borgerkrig brød ud i 1861.

"På en eller anden måde synes den amerikanske økonomi næsten at være uafhængig af den politiske krise lige nu. Økonomien har det på mange måder godt. USA har den laveste arbejdsløshed siden 1969. Der kommer masser af nye cleantech-job som følge af energipakken, som først bliver rullet ud i de kommende år. Syv ud af ti af de mest indbringende virksomheder i verden er amerikanske, og USA's andel af det globale BNP er den samme som for 40 år siden, nemlig 25 procent," sagde Niels Bjerre-Poulsen.

På den anden side har en række dramatiske begivenheder skudt gang i debatten om, hvor slidstærkt det amerikanske demokrati egentlig er, og den tilspidsede konflikt

mellem republikanere og demokrater er dybt bekymrende, mener USA-eksperten, som har beskæftiget sig med amerikansk politik i mere end 36 år og aldrig har set noget lignende det, der sker nu.

"Stormen på kongressen den 6. januar 2021 har sået tvivl om, hvorvidt det amerikanske politiske systems grundlæggende principper som "checks and balances" kan stå for presset fra den voldsomme polarisering mellem de to store partier. Det politiske system, som blev grundfæstet med den amerikanske forfatning i 1787, er ellers blevet omtalt som "et system skabt af genier, så idioter kan regere efter det". Lige nu virker det alligevel mindre slidstærkt end tidligere antaget."

Historisk har politiske kriser ofte været knyttet til økonomiske kriser, som i 1930'erne under Den Store Depression. Denne krise er fundamentalt anderledes.

"Økonomien står stærkt, og alligevel har man en krise, som splitter amerikanerne mere end på et politisk plan. Man får fornemmelsen af to Amerika'er, to virkeligheder, hvor det er meget svært for dem i den ene verden at forstå, hvad der sker i hovederne på dem i den anden verden. Og her taler vi politisk. I andre perioder af amerikansk historie >>

*Lektor Niels Bjerre-Poulsen,
Center for Amerikanske Studier ved SDU:*

Der er frygtelig meget på spil

Vi skal tilbage til den amerikanske borgerkrig i 1850'erne for at se noget lignende det had, som vokser mellem amerikanerne – republikanere og demokrater på hver deres side i den identitetspolitiske debat – et had, som især næres på de sociale medier. Er Trump symptom eller årsag? Nok en blanding.

FORMUE PLEJE

Aktiechef Otto Friedrichsen, Formuepleje:

Krig skærper fokus på energisikkerhed

USA vil reducere CO₂-udledningen med 40 procent frem mod 2030.

Man vil fastholde den selvforsynende status, og at være selvforsynende med energi er blevet ekstra vigtigt det seneste halvandet år siden Ruslands invasion af Ukraine.

har der været etniske, racemæssige og religiøse spændinger, men det, vi oplever nu, er en form for stammekrig mellem to partier, som står længere og længere fra hinanden. Det er meget uheldigt i et politisk system, som er baseret på kompromiser hen over midten, for at man kan få noget vedtaget.”

Konflikterne ulmer i alle dele af samfundet. Republikanske politikere ser sig rasende på virksomheder, som ikke deler deres holdning til spørgsmål om abortlovgivning og LGBT+-rettigheder. Den krigeriske kurs over for førende virksomheder er et kursskifte hos et parti, som traditionelt har været optaget af netop erhvervslivets interesser.

Almindelige vælgermekanismer er sat ud af kraft. Amerikanerne er ikke længere mest optaget af økonomien, og særligt hos mange republikanske politikere synes "identitetspolitik" nu at have langt højere prioritet end mere traditionelle mærkesager.

Masser af risikovillig kapital – også når det blæser

Midt i den højspændte stemning er der også positive nyheder, minder Mads Dalgaard Madsen om.

Den tidligere indenrigspolitiske rådgiver på den danske ambassade i Washington fremhævede energipakken

'Inflation Reduction Act' (IRA), som med et slag vil bringe USA i spidsen for den grønne omstilling.

Den historiske energipakke med en investeringssum på 368 mia. dollars svarende til ca. 2500 mia. kroner vil kaste masser af aktivitet, job og vækstmuligheder af sig, det gælder i høj grad også for danske energivirksomheder og følgeindustrien.

USA er ekstremt dygtig til at allokere risikovillig kapital i form af venturekapital, som er den mest risikovillige type kapital, og selv når der er økonomisk modvind, fortsætter amerikanerne med at investere, mens Asien, Europa og andre bøjer af, når det begynder at blive svært, lød analysen fra Mads Dalgaard Madsen.

”USA er i en helt anden liga end Danmark og Europa, når det gælder om at investere i fremtidens teknologi, derfor er det attraktivt at se mod USA, især for Danmark, fordi vi har nogle konkurrencefordele og noget teknologi, vi kan sælge til amerikanerne.”

”I Silicon Valley fortsætter man med at investere i fremtidens teknologi, den allermest risikofyldte, og derfor har USA i de sidste 12 år investeret markant mere i de allermest avancerede løsninger, end vi har i Europa. Det er et faktum, vi er nødt til at forholde os til. Vi skal have flere danske

løsninger i spil, så vi udnytter klimapakken og de mange milliarder, USA poster i grøn omstilling.”

Aktiechef: Porteføljen er eksponeret mod den grønne omstilling

Også som investor bør man holde et skarpt øje med de muligheder, energipakken fører med sig, lød det fra Otto Friedrichsen. Formuepleje har længe haft fokus på virksomheder, som er førende inden for den grønne omstilling og klimateknologier, tilføjede han.

”Flere af selskaberne indgår allerede i jeres private aktieportefølje, idet det investeringsmæssige perspektiv har været attraktivt gennem en årrække – en tendens, vi forventer vil fortsætte. Mange af selskaberne har været i vores aktieportefølje i flere år, og fælles for dem er, at netop ambitionen om at blive førende, direkte eller indirekte, på grøn energi og transitionen fra fossil til bæredygtig energi har været omdrejningspunktet.”

”Vi taler Vestas, Ørsted, Siemens i forhold til energi. Og Schneider Electric, som er en af verdens største leveran-

dører af energioptimeringsløsninger til boliger og erhverv, fx til industrivirksomheder, som skal have optimeret deres energiforbrug.”

”Vi har affaldssortering, vi har virksomheder, som er selve hjernerne bag transitionen og teknologien. Vi har fokus på det kapløb, som også har været en del af den politiske agenda, når det gælder om at sikre rettigheder og adgangen til de komponenter, der er nødvendige for at levere teknologien. Mange af de selskaber indgår i vores aktieportefølje.”

Ifølge aktiechefen er den amerikanske økonomi ganske rigtigt stærk i øjeblikket, men der er en væsentlig risiko for en snarlig økonomisk opbremsning, blandt andet som følge af det seneste års kraftige pengepolitiske opstramning, og ingen ved, hvordan valgkampen udvikler sig og får indflydelse på alt fra USA's engagement i krigen i Ukraine, Kina/Taiwan-konflikten og andre geopolitiske kriser.

”I et miljø, hvor væksten bremser op, og konjunktoren bøjer af, skal vi være meget opmærksomme på, hvor og i hvilket omfang vi vælger at tage vores risiko.”

Formueplejes syn på global økonomi resten af året

>>

Mads Dalgaard Madsen, seniorkonsulent, Rambøll Management Consulting og tidligere indenrigspolitisk rådgiver på den danske ambassade i Washington:

Tilpas salgspitch til æsler og elefanter

Elefanten er republikanernes symbol, demokraternes er et æsel. Vi skal være bedre til at tale med både æsler og elefanter, når vi kommunikerer om vores value propositions og den teknologi, vi vil sælge til amerikanerne. Når vi skal sælge vindmøller i Texas, skal vi fx ikke slå på ord som 'grøn omstilling' og grøn dit og dat – men i stedet tale om job og økonomisk vækst.

Formueplejes syn på global økonomi *resten af året*

AF JESPER PEDERSEN, senior økonom, Formuepleje // jep@formuepleje.dk

1 *Hvad bliver temaerne i den globale økonomi resten af 2023?*

Fokus vil delvist skifte fra inflation – som nu igen er faldende – til den økonomiske aktivitet. Væksten er blandt andet presset på grund af de kraftige pengepolitiske opstramninger. Derfor bliver et vigtigt tema, om centralbankerne har ramt rentetoppen. Formuepleje vurderer, at den amerikanske centralbank, Fed, er tæt på rentetoppen, mens rentetoppen ligger lidt længere oppe i Europa. Derfor forventer vi, at Den Europæiske Centralbank, ECB, vil forhøje renterne gennem 2. halvår af 2023.

Sidst på året vil fokus sandsynligvis være, hvornår pengepolitikken kan lempes igen. Vi forventer ikke, at renterne vil falde væsentligt, før arbejdsmarkedet køler af, for arbejdsløsheden er stadig meget lav og kilden til vedvarende inflation gennem kraftige lønstigninger. En nedkøling af arbejdsmarkedet kommer til gengæld gennem lavere vækst.

Der er en del lighedspunkter mellem situationen i Europa og i USA: Arbejdsmarkedet er ikke i balance, og pengepolitikken vil blive holdt stramt. Forskellene mellem økonomierne skal findes i energisituationen og krigen i Ukraine. Sidste sommer var et muligt scenarie egentlige produktionsstop og energirationering. Det skete så ikke, og siden er gasprisen faldet kraftig tilbage, men et tema i Europa vil fortsat være krigen og omstillingen væk fra fossile brændstoffer og specielt gas mod vedvarende energi. Forventningen er samtidig, at der vil være energi nok også til næste vinter, men der kommer samtidig tryk på den grønne omstilling.

2 *Vi så tidligere i år, at relativt store banker måtte overtages af myndighederne i USA. Er det noget, der vil fortsætte?*

Uroen i banksektoren er stilnet af siden toppen i marts, men banksektoren og lånemarkederne generelt vil fortsat være et tema i resten af 2023 og ind i 2024. Forventningen er, at der stadig befinder sig nogle banker i vanskeligheder. Fokus vil være, hvad bankuroen betyder for kreditgivning i økonomien. Hvis den falder, så nærmer tilbagegangen i væksten sig med hastige skridt.

3 *Vi har herhjemme set, hvordan boligpriserne er under pres, og at det er blevet dyrere at låne til boligkøb. Hvad er jeres forventninger? Ser vi ind i et scenarie som i tiden under finanskrisen i midten af 00'erne?*

Vi vurderer ikke, at forudsætningerne for et forløb som under finanskrisen er til stede. Generelt har husholdninger og banker været mere tilbageholdende med långivningen i denne konjunkturcykel, og kreditkvaliteten af lånene har været højere. Når det så er sagt, vurderer vi, at der tilbagestår en vis tilpasning af priser til de nye, højere renter. Det gælder både Europa og USA. Fed beregner et indeks over, hvor meget en bolig i gennemsnit bør koste. Boligpriserne ligger p.t. cirka 25 procent over dette indeks. Det betyder, at boligpriserne i gennemsnit i USA "bør" falde med omkring 25 procent. Det interessante er, hvor store konsekvenser et evt. boligfald vil få på verdensøkonomien. Som sagt forventer vi ikke en dyb krise, men faldende boligpriser kan betyde et nedadgående pres på forbruget.

4 *Med Kinas genåbning blev der for alvor sat punktum for den globale pandemi. Hvad er forventningerne til Kina?*

Vi forventede ved årsskiftet, at Kinas økonomi ville stå over for et boom drevet af husholdningernes iver efter igen at kunne gå på restaurant, rejse og alle de andre ting, som man gjorde i Kina før nedlukningen. Men vi var også klar over, at situationen i Kina på nogle områder var forskellig fra fx USA og Europa. Det gælder specielt en mindre ekstra opsparing, som eksploderede i Europa og i USA, store udfordringer på det vigtige kinesiske boligmarked, en mindre grad af penge- og finanspolitisk stimulans samt en global økonomi på vej ned i tempo. Hvis vi lægger disse ting sammen, så betyder det, at forbruget i Kina ikke har været så højt som tidligere forudsagt, byggeaktiviteten har været moderat i forhold til tidligere, samt at den vigtige eksport ikke har kunne skubbe til kinesisk økonomi. Oveni dette står Kina over for modvind fra geopolitikken. Samlet set betyder det, at vi ikke ser ind i en verdensøkonomi, der får medvind fra Kina i 2. halvår af 2023, og væksten vil forventeligt kun lande på omkring 5 procent i 2023, langt fra tidligere niveauer på mellem 7 og 10 procents vækst. ■

Formuepleje Safe

35 år med attraktive afkast – og slet ikke pensionsmoden

Formuepleje Safe blev etableret tilbage i 1988 og er dermed Formueplejes ældste investeringsløsning. 35 år senere er Safe fortsat en af vores mest populære fonde. Mød Anders Refslund, der har været investor stort set fra første dag.

AF JENS BOMHOLT, *Communication Manager, Formuepleje // jb@formuepleje.dk*

Der findes trofaste og langsigtede kunder. Og så findes der MEGET trofaste og langsigtede kunder. Til sidstnævnte kategori hører Anders Refslund fra Tønder.

Anders har været kunde hos Formuepleje siden 1988 – og Formuepleje Safe har ligget trygt og godt i porteføljen i alle 35 år. Dermed kan Anders Refslund prale af at have været Safe-kunde stort set fra fondens begyndelse.

Og det er de færreste investeringsløsninger i Danmark, der er så langtidsholdbare, at de runder 35 år på de finansielle markeder. Men det er netop, hvad Formuepleje Safe gjorde 1. maj i år. Fonden – til en start under navnet Plan-Safe – blev nemlig etableret i foråret 1988. Samme år som TV2 brød DR's monopol, og statsministeren i Danmark hed Poul Schlüter.

Dengang var markedet for investeringsløsninger fortsat meget lille i Danmark, og Formuepleje-konceptet skilte sig ud.

Nyt koncept der virkede

Da Formueplejes stiftere Erik Møller og Claus Hommelhoff begyndte som selvstændige kapitalforvaltere i 1986, stod de derfor over for en stor udfordring.

De troede selv fuldt og fast på deres nye og anderledes investeringskoncept, men omverdenen var mere skeptisk. Så Erik og Claus var nødt til at vise investorerne, at de både kunne give tryghed og absolutte afkast.

Derfor oprettede de Formuepleje Safe, der med sin fordeling af aktier og obligationer var designet specifikt til at imødekomme dette behov. Tanken var, at når det gik dårligt på aktiefronten, havde man en vis grad af sikkerhed i obligationerne – og omvendt.

For yderligere at øge trygheden for aktionærerne, og fordi selskabet ikke var børsnoteret, blev Formuepleje Safe derudover stiftet med en syvårig levetid.

Ved at give selskabet en begrænset tidshorizont begyndte kunderne at vise mere interesse for konceptet. De følte sig mere trygge ved at investere i noget, der stadig føltes ukendt, fordi de vidste, at de ville få deres penge tilbage efter syv år.

Det viste sig bare, at konceptet var så godt, at ønsket om at likvidere selskabet var forsvundet, da de syv år var gået. Investorerne ville blive, og siden da har Safe leveret et gennemsnitligt årligt afkast til sine investorer på mere end 11 procent¹.

Med fra begyndelsen

Anders Refslund klager da heller ikke over, at Safe har været en del af porteføljen de seneste tre og et halvt årti. Det har været en rigtig god forretning – og selvom de finansielle markeder svinger op og ned, har Anders Refslund ikke overvejet at skille sig af med positionen i Safe. Den erfarne investor er ikke typen, der ryster på hånden, selvom der er bølgegang i kurserne.

”Jeg har haft Safe siden 1988, og jeg har sådan set været helt rolig ved den investering gennem alle årene. Det er gået op og ned – men over årene jo gevaldigt meget mere op end ned, og derfor er det bestemt ikke en investering, jeg har fortrudt et eneste sekund,” siger Anders Refslund.

Det var faktisk en smule tilfældigt, at Anders Refslund her 35 år senere fortsat kan kalde sig Safe-investor.

”Jeg faldt tilfældigvis over en annonce for Formuepleje Safe i et fagblad, mener jeg det var. Så ringede jeg til det

>>

¹ Opgjort pr. 31/5-2023 – historiske afkast er ikke garanti for fremtidige afkast.

nummer, der stod, og fik en god snak med Erik Møller. Senere havde jeg også nogle gode snakke med Claus Hommelhoff. Og ja, så har jeg været med lige siden,” siger Anders Refslund.

End ikke under det værste stormvejr på de finansielle markeder i perioden – finanskrisen i slut-nullerne – overvejede Anders Refslund at sælge ud af Safe.

”Det hele rystede da lidt under finanskrisen. Men på det tidspunkt havde Safe og Formuepleje jo bevist, at det altid vender og går op igen. Så jeg var ikke voldsomt urolig,” siger Anders Refslund.

35 år med attraktive afkast

Med Formuepleje Safe får man som kunde i dag en investering, som fortsat bygger på den velkendte teori om optimale porteføljer – tangentporteføljeteorien. For at øge risikoen og dermed det forventede afkast – uden at gå på kompromis med det gode forhold mellem aktier og obligationer – gears den optimale portefølje to gange, så risikoen for Safe lander på middel.²

Afkastene taler sine tydelige sprog. Denne strategi har givet investorer et attraktivt gennemsnitligt årligt afkast gennem nu 35 år. Trods op- og nedture på de finansielle markeder de seneste 35 år, har Safe i gennemsnit leveret cirka 11 procent i afkast til kunderne om året – eller akkumuleret 3956 procent.¹ Hvis man fra første handelsdag havde placeret 1 mio. kr. i Safe, ville investeringen være vokset til 40,6 mio. kr.¹

”Lidt småkedelig”

Revisor Ivan Madsen har også et indgående kendskab til Formuepleje Safe. Han kom med ombord som revisor for Claus Hommelhoff og Formuepleje (dengang Plan-Invest – og lidt senere PlanGruppen) tilbage i 1984 og var således også tæt på maskinrummet, da Plan-Safe blev etableret.

I bogen ”Fra bord til børns” om Formueplejes etablering giver Ivan Madsen Safe følgende skudsmål:

”Efter finanskrisen i 2008 var det Safe, der var lokomotivet og trak Formueplejes andre investeringsselskaber i gang igen. Er det ren psykologi med navnet, der betyder ”sikker”, eller er det fordi Safe ligger der i midten af feltet og appellerer til dem, der ikke er voldsomt risikoparate, men alligevel godt vil have en lille lodseddel med? Jeg ved det ikke... Safe ligger der og bliver lidt småkedelig, for det går ikke helt galt, men det går heller ikke op mellem skyerne. Til gengæld kan man som investor sove roligt.”

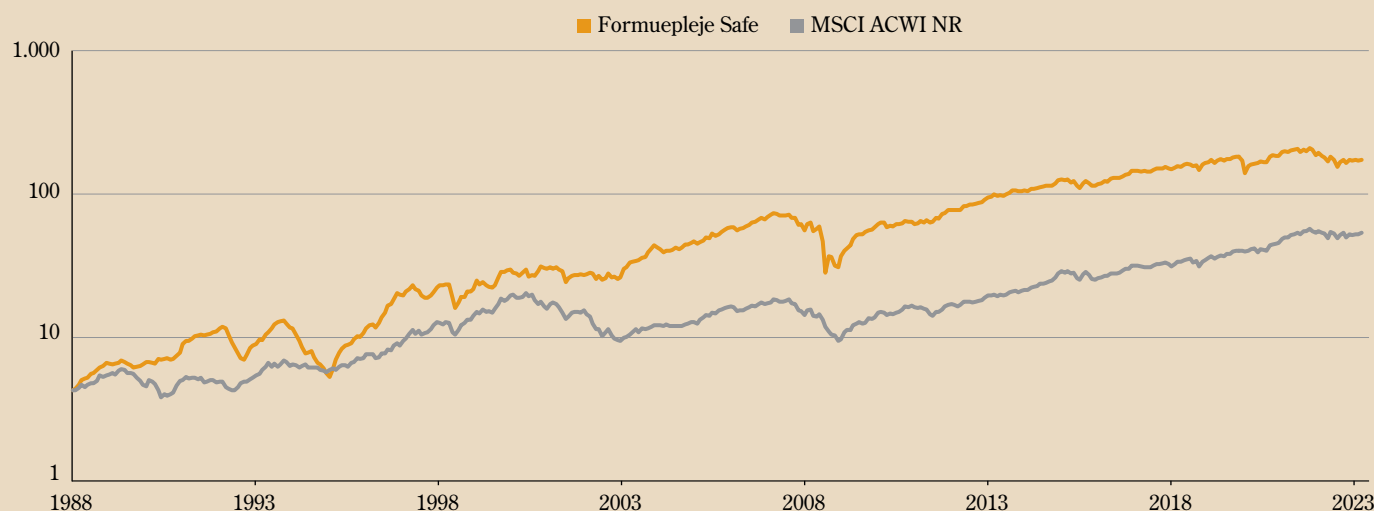
For direktør i Formuepleje, Frank Rejsbøl, er der ingen tvivl om, at Safe langt fra er pensionsmoden.

”Safe er bygget på teorien om optimale porteføljer, tangentporteføljeteorien, som blev udviklet i 1950’erne, og som blandt andet har kastet en Nobelpris af sig. Denne måde at tænke investering på er langtidsholdbar, også selvom resultaterne på kort sigt kan variere en del. For den langsigtede investor findes der ikke noget bedre alternativ,” siger Frank Rejsbøl. ■

¹ Opgjort pr. 31/5-2023 – historiske afkast er ikke garanti for fremtidige afkast.

² I Formuepleje benytter vi en egenudviklet model til risikoklassificeringen af vores fonde, hvor risikoklassificeringen fastlægges på baggrund af tabsrisikoen på 24-36 måneders sigt. Du kan læse mere om Formueplejes egenudviklede model til risikoklassificering på formuepleje.dk/fonde/risikoindeks. Du skal være opmærksom på, at Formueplejes egenudviklede model til risikoklassificering og vores egne estimater på fremtidige afkast kan afvige fra den risikoklassificering og de afkastscenarier, der fremgår af dokument med central information, som er baseret på fælles europæiske regler. Du kan finde dokument med central information for hver fond på formuepleje.dk/fonde/overblik.

Safe har skabt konkurrencedygtige afkast i mere end 35 år

Kilde: Formuepleje og Bloomberg
Opgjort pr. 31/5-2023 – historiske afkast er ikke garanti for fremtidige afkast.

*Stifterne af Formuepleje:
Claus Hommelhoff og Erik Møller*

Topchefen på det røde løbehjul

Vi skal forandre os – men vi holder fast i den tårnhøje faglighed, nærværet og den gode energi – alt det, som er Formueplejes særlige kendetegn, siger adm. direktør Peter Kjærgaard, som gør status efter et halvt år i jobbet.

AF EVA KILDEGAARD ANDERSEN, *journalist // info@formuepleje.dk*

Han færdes hjemmevant på en scene, også når han foran videokameraet – uden at tøve eller gå i stå undervejs – på to minutter og fire sekunder sætter ord på den nye retning, han har sat for Formuepleje.

Den sidder lige i skabet i første take, kameramanden nikker tilfreds. Sådan skal det gøres.

I Formueplejes marketingafdeling er man enige om, at Peter Kjærgaard har en naturlig tilstedeværelse – om det er på skærmen eller blandt kollegerne, og spørger man rundt om i huset, går ord som ægte, uhøjtidelig og venlig igen – fulgt op af konsekvent, målrettet og især: Effektiv.

I sit første halve år som CEO har Peter Kjærgaard vist, at han træffer de nødvendige beslutninger – også dem, som ikke vinder popularitetskonkurrencer hos alle.

Sådan er det, når man skal sætte en ny kurs for en stolt virksomhed med traditioner, historie og sin egen kultur, siger Peter Kjærgaard, som siden sin ankomst flittigt har justeret og sat gang i ændringer overalt i organisationen, mens han sammen med bestyrelsen og ledelsen tegner skitserne til en ny strategi.

Hver time tæller

Det giver ingen mening at tage bilen til kontoret fra Aarhus Ø, hvor han har en pendlerlejlighed og opholder sig fast tre dage om ugen.

Egentlig ville han gerne gå turen gennem byen, men han er næsten altid bagud på tid og skal hurtigt fra a til b.

De røde elløbehjul, som står parkeret til leje rundt om på fortovene, er perfekte. Han

kommer hurtigere frem end i bil eller på gåben. Derfor kan man, hvis man er morgenmenneske, støde på Peter Kjærgaard i jakkesæt i fuld fart på vej til Værkmestergade, hvor Formuepleje har hovedkontor.

I eftermiddag skal han nå færgen, han skal hjem til Holte, hvor han bor med sin hustru Jessie og parrets fire sammenbragte børn.

”Der er noget på færde i branchen. Markedet forandrer sig. Tiden er en anden. Kunderne har andre behov end for tyve år siden.”

Adm. direktør Peter Kjærgaard

Dagens møder er planlagt, så han udnytter hver time effektivt. Det er det med at få mest muligt ud af tiden, som virkelig optager ham. Somme tider ændrer han sit dagsprogram, hvis han på forhånd kan se, at tingene ikke hænger sammen.

Med ”hænger sammen” mener han, at der skal være tid til nærvær og fokus.

”Uden Mette gik det ikke (Mette Krarup er Peters personlige assistent). Jeg har brug for en, som er mere disciplineret, end jeg er, for perioden lige nu er fuld af forandringer og vigtige beslutninger, der kræver mit fulde fokus.”

Vigtige menneskemøder

Siden han tiltrådte i januar, har dagene blandt andet været fyldt ud med 1:1-møder med kunder og medarbejdere. Det er afgørende for ham i arbejdet med at udstikke den bedste retning for virksomheden, der blev etableret i 1986.

”Det vigtigste i mit job er at træffe balancerede beslutninger, og det gør jeg ikke, hvis jeg haster fra det ene møde til det næste uden rigtig at være til stede mentalt. Vi har sat en vigtig forandringsproces i gang, og så løber vi den til ende, og i en periode kræver det rigtig meget arbejde.”

For verden forandrer sig, og det samme gør investeringsbranchen. Formuepleje skal følge med.

”Grundtankerne fra 1986 lever stadig i bedste velgående, men virksomheden er vokset og er et helt andet sted i dag, både organisatorisk og målt på antal kunder osv. Med det sagt er vi klar til nye mål – kunsten er at tage alt det gode med fra dengang og bygge nyt på.”

Der er ting, som kan gøres bedre – det er vigtigt at være ærlig om, synes han.

”Det er ikke det samme, som at noget har været forkert før, men at verden har flyttet sig. Vores kunder har ændret sig, måden, man investerer på i dag, er anderledes. Tænk på, hvor meget vi taler om ”alternative investeringer”. Begrebet eksisterede ikke for tyve år siden. At investere i en vindmøllepark og bygge den op på havet – det kan private faktisk gøre i dag, det var slet ikke et tema dengang. Og så er der hele den digitale udvikling, som vi skal være med i front på.”

Nu vi er ved den digitale udvikling – får AI indflydelse på investeringsbranchen?

”Det kan jeg hurtigt svare ja til. Hvordan ved vi ikke endnu. Flere ting er blevet mulige, meget er blevet nemmere. Men samtidig er behovet for rådgivning og overblik endnu større i dag. I takt med alle de nye muligheder har kunderne endnu mere behov for nogen, som er eksperter på feltet og hjælper dem med at navigere i informationsstrømmen.”

”Vi skal se nøgternt på udviklingen. Gripe de muligheder, der viser sig, men ikke blive trukket med, før vi er klar. At sammensætte den optimale portefølje kræver stadig den rigtige kombination af aktivklasser. Det forudsætter indsigt, erfaring og computerkraft at kunne gøre det. Sådan er det stadig i dag, og vores opgave er at styre vores kunders investeringer og formuer sikkert i en verden, hvor der er så mange nye input.”

Du har spurgt kunder og medarbejdere: Hvad gør Formuepleje godt – hvad kan vi gøre bedre? Hvad svarer de?

”Flere fremhæver især vores nærvær. At vi er til stede og engagerede – ikke kun i den snævre investeringsopgave, men i selve relationen. Og så nævner mange vores faglighed. Formuepleje har fra begyndelsen været funderet på en sund og god teori om investeringsverdenen.”

”Vi har et stærkt fagligt ståsted, og vi er optaget af at skabe en endnu bredere produktportefølje. Så nærvær og den her stærke investeringsfaglighed. Det er værdier, som bliver fremhævet – og dem skal vi passe godt på.”

Hvad skal gøres anderledes?

”Kunderne giver udtryk for, at vi skal have flere produkter på hylderne, og at vi skal være bedre til at vise den fulde bredde af det, vi allerede tilbyder. Og så må vi erkende, at vi ikke er i mål med kommunikationen om vores prismodel. Den skal vi arbejde mere med.” ■

BLÅ BOG

Peter Kjærgaard tiltrådte som adm. direktør hos Formuepleje ved årsskiftet. Han kom fra Nykredit og med erfaring fra flere ledende stillinger i Nykredit-koncernen, senest som direktør for Wealth Management og som medlem af direktionen for Nykredit Bank.

Peter Kjærgaard har desuden erfaring fra udenlandske topstillinger hos blandt andet Royal Bank of Scotland og franske BNP Paribas. Han er bankuddannet og har flere lederuddannelser bag sig, herunder en MBA fra Westminster Business School og AMP fra Insead.

Giv de næste generationer en god økonomisk start på livet

Det er svært at komme i tanke om noget mere meningsfuldt end at hjælpe børnene og børnebørnene godt på vej i livet med en finansiell hånd i ryggen. Her får du den ultimative guide til, hvordan du bedst giver de næste generationer en god økonomisk start på tilværelsen.

AF JOAN THIND NIELSEN, *senior formuerådgiver, partner, Formuepleje // jtn@formuepleje.dk*

Børneopsparing, aktiesparekonto, aldersopsparing, frie midler i depot eller pengegaver? Der er mange måder at give en del af formuen videre til børn og børnebørn, og de har hver især forskellige fordele og ulemper.

I denne artikel får du det forkromede overblik over de forskellige opsparingsformer – og hvor du med fordel kan starte dine overvejelser

Ingen over og ingen ved siden af børneopsparingen

I Danmark er vi ikke just forvante med skattefrie afkast. Men det findes faktisk. Den klassiske børneopsparing har nemlig den unikke fordel, at al afkast – uanset om det er renteindtægter, aktiegevinster eller investeringsbeviser – er skattefrit. Af den grund er der også visse begrænsninger for børneopsparinger. Der kan således kun oprettes én ordning pr. barn. Og der kan maksimalt indskydes 6.000 kr. om året og maksimalt 72.000 kr. i alt. Mindste bindingsperiode er 7 år, men opsparingen kan tidligst udbetales ved barnets 14. år og senest ved det 21. år.

Trods de relativt lave indskudsgrænser gør skattefriheden børneopsparingen til en meget attraktiv opsparingsform. Indsættes der for eksempel 6.000 kroner på en børneopsparing i 12 år til et afkast på 4 procent efter inflation, så vil der, når barnet fylder 21 år, stå cirka 134.000 kroner (2023-niveau) på børneopsparingen.

Det må siges at være en god hjælp – fx til køb af en lejlighed eller finansiering af drømmerejsen. Det er derfor også vores klare anbefaling, at alle opretter en børneopsparing til deres børn og fylder det maksimale beløb ind – og investerer pengene i aktier eller fonde. Husk, at det ikke kun er forældre, der kan oprette en børneopsparing. Det kan bedsteforældre også (som nævnt dog maksimalt én børneopsparing pr. barn).

Giv gaver, der med sikkerhed ikke skal byttes

Mange forældre vælger at spare op på en almindelig konto oprettet i barnets navn i et pengeinstitut med fuldmagt. Men det betyder, at afkastet kan blive beskattet hos forældrene, hvilket normalt hverken er en fordel for børnene eller forældrene.

Her kan man med fordel i stedet lade barnets bedsteforældre indsætte pengene på opsparingen i form af gaver, for så er forældrene ikke skattepligtige af afkastet.

Med en gavegrænse i 2023 på 71.500 kroner og muligheden for, at samtlige af barnets bedsteforældre hver kan indbetale dette beløb som pengegave til barnet hvert år, er der potentiale for, at barnet vil kunne få en særdeles stærk økonomisk start på livet.

Ved langsigtet investering kan opsparingen vokse til et meget attraktivt beløb, der kan gøre en kæmpe forskel i tilværelsen.

Frikort til investeringsfonde

Det kan i den forbindelse være en fordel at investere pengene i investeringsfonde, så afkastet kommer i form af kapitalindkomst. Det betyder, at barnet under 18 år kan benytte sit personfradrag, der i 2023 er på 38.400 kr. Så længe afkastet holder sig under frikortsgrænsen, og der ingen anden indkomst er, så er afkastet skattefrit. Antager vi her, at investeringen giver 6 procent i afkast, skal det investerede beløb faktisk være større end 640.000 kr. for at udløse beskatning.

Aktiesparekontoen – også attraktiv som opsparing til børn

Aktiesparekontoen er blevet mere og mere populær blandt investorer, men faktisk er kontoen også attraktiv som en del af den samlede opsparing til børn og børnebørn.

Aktiesparekontoens største fordel er selvfølgelig den – set i forhold til mange andre investeringer – attraktive beskatning af afkastet på 17 procent. Der kan investeres i aktier og aktiebaserede investeringsbeviser. Kontoen bliver beskattet efter lagerbeskatningsprincippet. Det vil sige, at den totale værdi opgøres i slutningen af året, og værdistigningen på kontoen bliver beskattet. Den betalte skat kan indbetales på kontoen. Eventuelle tab fremføres til året efter.

Der kan dog kun oprettes én aktiesparekonto pr. person, og loftet på indskud er pr. 1. januar 2023 106.600 kroner.

Tænk pensionsopsparing så tidligt som muligt

Selvom børnene og børnebørnene er små og deres fremtidige pensionstilværelse er mange årtier væk, er det faktisk en rigtig god ide – og en enorm hjælp for arvingerne senere i livet – at få opstartet en pensionsopsparing så tidligt som muligt.

Børneopsparing (2023)

Årlig maksimal indbetaling

6.000 kr.

Maksimal indbetaling ialt

72.000 kr.

Aldersopsparing (2023)

kan oprettes allerede fra barnet er 0 år.
Både forældre og bedsteforældre kan indbetale et samlet årligt maksimum på

8.800 kr.

Beskattes med PAL-skatten på

15,3%

Der er en række attraktive måder at give en del af formuen videre til de næste generationer. Det er dog ikke ligegyldigt, hvordan man gør det – og i hvilken rækkefølge. Det mest fornuftige er at starte med den klassiske børneopsparing op til 72.000 i alt, dernæst gaver fra bedsteforældre, der investeres, så de udnytter børnenes frikort – og til sidst aktiesparekontoen og aldersopsparingen.

Med aldersopsparing til børn er det muligt for forældre at indbetale på ordningen, der via langsigtet investering og renters rente-effekten kan blive til rigtig mange penge den dag, barnet skal pensioneres.

Aldersopsparingen kan oprettes allerede fra barnet er 0 år, og både forældre og bedsteforældre kan indbetale, dog samlet maksimalt op til 8.800 årligt (2023). Uanset typen af afkast beskattes det med PAL-skatten på 15,3 procent. Det er ligesom for aktiesparekontoen også lagerbeskatning, men altså lidt lavere skat, så kalenderårets værditilvækst beskattes med 15,3 procent.

Den helt store fordel ved denne type opsparing er, at den har lang tid til at vokse, og at aldersopsparingen derfor vil komme dine børn til gode senere i livet. Som reglerne er nu, kan aldersopsparingen udbetales på én gang eller i mindre portioner, når barnet går på pension, og modregnes ikke i folkepensionen eller andre ydelser. En aldersopsparing kan derfor være en særdeles god børneopsparing.

Spar op i den rigtige rækkefølge

Der er altså en række attraktive måder at give en del af formuen videre til de næste generationer. Det er dog ikke ligegyldigt, hvordan man gør det – og i hvilken rækkefølge. I denne artikel har vi gennemgået opsparingsformerne i den rækkefølge, der – for de fleste – vil være den mest fornuftige. Altså at starte med den klassiske børneopsparing op til 72.000 i alt, dernæst gaver fra bedsteforældre, der investeres, så de udnytter børnenes frikort – og til sidst aktiesparekontoen og aldersopsparingen.

Der er desuden flere måder at optimere opsparingen på vegne af børn og børnebørn. Fx via arveforskud og testamente. ■

LÆS OGSÅ MERE OM BØRNEOPSPARING HER:
formuepleje.dk/boerneopsparing/

HAR DU LYST til at vide mere om de forskellige regler for opsparing til børn og børnebørn, og hvordan du giver børn den bedste økonomiske start på livet, yder Formuepleje personlig rådgivning om mulighederne samt investering af børneopsparing. Tøv ikke med at kontakte os – så hjælper vi dig med at hjælpe børnene og børnebørnene godt på vej i livet.

KUNDEKONSULENT

Maria Basel

mb@formuepleje.dk

+45 87 46 49 00

Formueplejes hellige treenighed

Relationer, netværk og formuerådgivning

Årets todages Premium-praktik gik til London, hvor vi var hos DLA Piper, EY, Bank of America, Bloomberg og Impax Asset Management.

Netværk, relationer og formuerådgivning er meget tungtvejende i vores kunders valg af Formuepleje. Og det forstår jeg godt.

AF HELLE SNEDKER, *kundedirektør, Formuepleje* // hs@formuepleje.dk

Hvad er afgørende for dit valg af samarbejdspartner, når det gælder forvaltning af din formue? Der er nok ikke et entydigt svar. De fleste tror måske det udelukkende bunder i noget rationelt – at det kun handler om afkast i kroner og øre. Men sandheden er mere nuanceret. Mange kunder i Formuepleje sætter for eksempel også stor pris på at deltage i netværksarrangementer og skabe interessante relationer.

Både de faglige og de sociale. Til det seneste arrangement, jeg selv deltog i, var min sidemand professor og overlæge. På mit sædvanlige spørgsmål om, hvad der netop gjorde, at han og ægtefællen har valgt Formuepleje, var svaret ikke afkast, men netværk.

”Vi læger har tendens til at netværke indenfor egne rækker. Derfor er det et stort plus at komme i jeres selskab, hvor vi møder mennesker med vidt forskellig baggrund, med det til fæles, at vi vil passe godt på pengene; få dem til at yngle; og eventuelt klæde næste generation på til at leve videre med en bedre økonomi,” sagde min sidemakker.

Det gjorde mig glad. For det er et synspunkt, han deler med flere andre Formuepleje-kunder. Og det med næste generation, har vi for længst taget til os.

Næste generation bliver klædt på

Hvert kvartal byder vi 10–20 unge mennesker i alderen 18-25 år velkommen til en todages praktik, hvor de lærer en masse om at investere. Men vigtigere endnu møder de jævnaldrende i samme situation.

En del af de unge mennesker, vi møder i vores todages Premium-praktikker, dukker senere op på Premium Elite-praktikkerne, hvor der er udvidede oplevelser at hente.

Vi har været en tur i New York, hvor vi blandt andet besøgte Bloomberg, åbnede Nasdaq-børsen, fik introduktion til Black-Rock og meget andet spændende, der i den grad pirrede de unges interesse for investeringer, finans og økonomi.

Årets tur gik til London, hvor vi var hos DLA Piper, EY, Bank of America, Bloomberg og Impax Asset Management. Og tilbagemeldingerne har været mildt sagt positive. Både fra deltagerne, men også fra forældre og bedsteforældre som ventede spændt på de unge mennesker, da de kom retur.

Vores indsatser for de næste generationer er helt sikkert kommet for at blive. Det giver de unge mennesker meget, men i Formuepleje bliver vi også langt klogere.

HELLE SNEDKER,
kundedirektør

Relationer vejer tungt

Når kunder vælger deres økonomiske samarbejdspartner, er det tilsyneladende også vigtigt, at den, man som kunde har sin primære kontakt til, ikke pludselig forsvinder. Heldigvis har Formuepleje et hold af trofaste rådgivere, hvor der kun har været få udskiftninger igennem en længere årrække. Det er jeg taknemmelig for – både på jeres vegne og på Formueplejes vegne.

Sidst, men ikke mindst, har jeg (gen)opdaget en ting, der også er afgørende for kunder. Tilgængelighed. Gode kunder med god økonomi gider ikke vente i kø i callcenter eller trykke fire for at blive ringet op om to dage. Kunderne vil have mulighed for at ringe eller skrive direkte til deres rådgiver. Tænk, at det kan være en konkurrencefordel, at en med forstand på kundens forhold tager telefonen, når kunden ringer. Har man valgt os til, skal man ikke sidde i kø eller snakke med uvedkommende om sin økonomi. Man skal kunne komme igennem til sin rådgiver – når man har brug for det.

Når alt det er sagt, skal der ikke herske tvivl om, at hovedopgaven for en kapitalforvalter naturligvis altid vil være at levere bedst tænkelige afkast til lavest mulige risiko. Det er Formueplejes DNA og vores vigtigste opgave. Men det er ikke vores eneste. Vi sætter en ære i at supplere de gode afkast over tid med attraktive tilbud og services for vores kunder og deres familier. ■

Netværksmøde

Er du del af et netværk på minimum 20-40 personer, der kunne have lyst til et oplæg om, hvordan man tager styring over beslutninger, der har med investering, privatøkonomi og pension at gøre?

Så kontakt os, og hør mere om et muligheden for et netværksmøde. Ring på tlf: 87 46 49 00, eller send en mail til info@formuepleje.dk.

Fra lilleput til branchens top-10

Casper har skabt en ølrevolution på bøgekviste og birkesaft

Brygmester Casper Møller er vokset op med en særlig interesse for skovens afgrøder – og for øl. I dag er han ejer af Skovlyst Production, et af landets hurtigst voksende specialbryggerier.

AF EVA KILDEGAARD ANDERSEN, *journalist // info@formuepleje.dk*

Drengårene i Hareskovene er rifter og blå mærker, harpiksfedtede fingre, myggestik-konkurrencer, pinde i myretuer og den søde smag af hjemmelavet hyldeblomstsaft, som mor serverer med pandekager og syltetøj til, imens hun småskælder over den nye T-shirt, som aldrig bliver T-shirt igen.

Det er i de år, han tegner dækmærker overalt på jordstierne med sin racercykel, bygger huler og tager på opdagelse i skoven med sin morfar og leder efter insektlarver på træer og blade – og senere, som teenager, får han smag for øl og piger, men skoven er stadig hans legeplads.

Det vind og skæve traktørsted i udkanten af Hareskoven drager ham. Det har ligget der siden 1892, og en skønne dag mange år senere vender han tilbage til stedet, og med dét begynder et ægte dansk øleventyr.

Men først aftjener han sin værnepligt, og bagefter læser han til kemiingeniør på DTU. Han dyrker sin interesse for øl, mikrobiologi og biokemi og forsvinder ind i gærens forunderlige verden.

Han skriver ingeniørspciale inden for bryggeriindustrien og bliver ansat hos Carlsberg, og de næste mange år er én lang læringsrejse.

Som 32-årig er han brygmester og nu med-ejer af en restaurant og et mikrobryggeri, efter han sammen med tre partnere overtager sin barndoms gamle traktørsted.

De fire vil forskellige veje, og med tiden bliver virksomheden delt. Han fortsætter alene som hovedaktionær af Skovlyst Production A/S. Bryggeriet er i dag i top-10 over de bedst sælgende danske bryggerier og fortsætter sin vækstrejse.

Hvad var det for et marked, du kastede dig ud i som ung bryggeriejer?

I de første år af min karriere rejste jeg rundt i verden, lærte af de garvede brygmestre og var med i smagspaneler. I det univers oplevede jeg, at mainstream-øllet herhjemme på det tidspunkt var ret kedeligt og meget pilsner-anarkistisk. Når jeg rejste i England, Belgien, Tjekkiet og USA oplevede jeg en helt anden blomstrende ølkultur.

Ideerne begyndte at boble i mig. Jeg tænkte, at der måtte kunne gøres noget for at få andre øltyper ud til danskerne. Jeg følte en fascination over den tusind år gamle danske ølkultur. Den fascination ville jeg gerne give videre til folk.

>>

Drømmen voksede, efterhånden som jeg var med til at sætte Skovlyst på øllandkortet. Mit mål dengang og nu er, at Skovlyst skal være folkets specialøl.

Hvordan fandt du på at bruge birkesaft og bøgekviste til at lave øl?

I 2005 var det nyt at bruge skovens afgrøder til at skabe nye ølvarianter. Sammen med den lokale skovløber, som også var glad for øl, tog jeg på ture i Hareskoven. Han lærte mig om de skiftende afgrøder og var meget engageret i at tappe saft fra birketræerne. Birkesaft var den første afgrøde, vi tog fat i og fik tappet og smidt i brygkedlerne. Det blev til vores pilsner "Birkebryg".

Vi eksperimenterede videre med egetræslagret øl, med bøgekviste i gæringstankene – det duede ikke. Så prøvede jeg med bøgetræsroget malt, og vi fik den gode fyldige smag i vores øl.

For tre år siden sagde du farvel til rollen som CEO og blev innovationsdirektør. Hvorfor?

Jeg vil helst være den udviklende, den innovative dynamo. Da Skovlyst åbnede, kunne vi brygge cirka 1000 liter ad gangen, i dag brygger vi over 2,5 millioner liter øl om året.

I takt med, at virksomheden er vokset, har jeg været på en kommerciel rejse og selv haft mange roller. Pludselig skulle jeg ansætte folk og ikke kun være god til at lave øl, men også til marketing og salg. Hele den iværksætterrejse har jeg været en del af, men min styrke ligger i hele tiden at ville udvikle og gå ud i sandkassen og prøve nye ting af.

Hvad er din vigtigste bedrift som virksomhedsejer?

Det her med at have drømmen om at skabe "folkets specialøl" og lykkes med det – det lyder måske banalt, men det kræver meget mere end bryg-teknisk viden.

Vi har været med til at flytte forbrugerne og lave specialøl til fornuftige priser. På den måde har vi fået danskerne med på en rejse og gjort kvalitetsøl tilgængelig for alle. Det er jeg mest stolt af.

Hvilke lande er de stærkeste ølnationer, synes du?

Europa det er jo den moderne øls vugge. Vi har bryggerier, som er tusind år gamle. Særligt nogle af de tyske bryggerier har en utrolig historie, men både Tyskland, Belgien og Tjekkiet har en fantastisk ølkultur. Herhjemme har vi virkelig også rykket os de sidste femten år, vi har vist, at vi også kan – og at vi kan andet end at lave hvidtøl og skibsøl, som Danmark ellers var kendt for.

I 1990'erne var der 17 bryggerier herhjemme, i dag har vi flere end 250.

Danmark er en ølnation. Hele vores kultur og historie er enormt centreret omkring det her med, at danskerne altid har været vilde med øl. Bare tag et ord som 'bryggers'. Det kommer af, at man for hundrede år siden selv bryggede øl hjemme i bryggerset.

Skal Skovlyst være en eksportsucces?

Jeg har turet rundt og prøvet kræfter med eksportdelen i Sverige, Norge – sågar i Kina, hvor vi i en årrække tog på messer i Shanghai, og vi solgte også adskillige containere

derude. Det har været spændende for mig at komme ud og opleve salgsdelen, men vi er først og fremmest en dansk virksomhed, og der er stadig langt til Jylland for os. Vi har en rejse foran os herhjemme, inden vi begynder at lægge de helt store eksportstrategier.

Hvad bliver den næste store salgssucces?

Alkoholfri øl er den næste store ølrevolution. 25 procent af de Skovlyst-øl, vi brygger, er alkoholfri. I takt med at danskerne er blevet mere bevidste om livsstil, kalorier, og at man også skal kunne sætte sig bag et rat og køre bil efter en god frokost – det er der virkelig kommet fokus på.

”

Danmark er en ølnation. Hele vores kultur og historie er enormt centreret omkring det her med, at danskerne altid har været vilde med øl.

Bare tag et ord som 'bryggers'. Det kommer af, at man for hundrede år siden selv bryggede øl hjemme i bryggeriet.

Jeg har det med investeringer som med min virksomhed. Fokus er langsigtet

Casper Møller fortæller om sin debut som investor og sine tanker om at investere. Det handler om at vide, hvad man vil i fremtiden – og så holde fokus langsigtet, mener han.

Jeg kom ret sent på banen med investeringer. Det var faktisk i virksomhedsregi, i Skovlyst-regi, jeg begyndte at investere. Som årene gik, kom der penge ud af at drive virksomhed, og mine partnere og jeg så hinanden i øjnene og tænkte – hvad skal vi gøre med de her penge? Pilen pegede på Formuepleje.

Jeg bruger en del tid på mine investeringer. Hvor i livet er jeg? Hvad drømmer jeg om? Hvornår er det tid at trække sig tilbage? Alt det forsøger jeg at veje op i forhold til mine investeringer, spredning og tidshorisont.

De sidste tre-fire år har været meget specielle som investor. Havde man ikke været vant til at investere før coronakrisen, må det have været en endnu vildere oplevelse.

Hold nu op, hvor gik det let det hele! Aktiemarkedet ville kun én vej, opad. Det var der, jeg fik min lidt større private debut og begyndte at investere i mit holdingselskab, private midler og fik oprettet en aktiesparekonto.

Formuepleje har meget at byde på rådgivningsmæssigt – en god, saglig rådgivning, som ikke er partisk. Jeg har virkelig læst og taget Helle Snedkers artikler til mig – om hvad man skal være opmærksom på og hvornår.

Jeg er en langsigtet investor, ikke en af dem, der har prøvet at cashe ud for så at prøve at time markedet og komme ind i det igen. Sidste år var lidt en rutsjetur, det var en speciel oplevelse at se sine værdipapirer falde så meget i værdi, det har jeg ikke prøvet før. Det har været sin sag at bevare roen og se det hele i et langsigtet perspektiv. Ikke desto mindre er det det, jeg har gjort, og det er også typisk det budskab, Formuepleje kommer med.

Jeg vælger at se langsigtet på mine investeringer, lige som jeg ser på Skovlyst som bryggeri og virksomhed, der skal udvikle sig og brygge masser af spændende øl i mange år frem. Nogle af de bedste bryggerier i verden har eksisteret i fem, seks og syv generationer og er stadig familieejede. På samme måde går vi ikke med exit-strategier eller tænker i børsnoterings, som man måske kunne tro.

Min søn, min ældste, blev færdig med gymnasiet for halvandet år siden og arbejder i sit sabbatår i salgsafdelingen og er ude at repræsentere os i butikkerne. Han skal læse videre, men han har gennem tiden været inde og snuse til fars virksomhed, og måske vil han en dag føre Skovlyst videre.

Som forælder giver det en fantastisk dimension i forældreskabet, at man kan inddrage sine børn i noget, man selv har skabt, og som har betydet så meget for en. ■

Klimaudfordringer og geopolitik øger behovet for investeringer i bæredygtighed

Sommeren i år startede med uventet tørke. I Norditalien kæmpede de med dramatiske oversvømmelser, og skovbrande hærgede Nordamerika. Vi bliver igen mindet om klimaforandringerne, og læg så oveni en krig og energikrise, hvor Europa skal finde alternativer til russisk gas. Det kalder på bæredygtige løsninger, og behovet bliver kun større de kommende år, forklarer Formueplejes aktiechef.

AF ALLAN JØRGENSEN, *Head of Communication and PR, Formuepleje // ajo@formuepleje.dk*

Behovet for at finde holdbare løsninger på klodens udfordringer er kun stigende, og kapitalmarkederne har en rolle i at skubbe udviklingen fremad. Med investeringer i de virksomheder og initiativer, der kan præge en omstillingen mod mere bæredygtighed.

Bæredygtighed og afkast

Formuepleje etablerede i 2018 fonden Better World Environmental Leaders og året efter Better World Global Opportunities. Begge med det formål at etablere et tilbud til de kunder, der vil have virksomheder med bæredygtige karakteristika i porteføljen.

Fonden Environmental Leaders er en artikel 9-fond og Global Opportunities en artikel 8-fond (se faktaboks).

Begge fonde har haft løbende tilgang af investorer, og de har samlet set leveret et absolut afkast på over 50%, siden de blev etableret i 2018 og 2019*.

Better World Global Opportunities investerer på tværs af sektorer i globale børsnoterede selskaber** med bæredygtige konkurrencefordele. Fonden har givet 55,65%* i afkast siden etableringen i efteråret 2019.

Better World Environmental Leaders investerer i aktier i globale selskaber, hvis aktiviteter er at levere løsninger til bekæmpelse af lokal og global miljøforurening og at effektivisere anvendelsen af klodens knappe natur-

ressourcer. Den har leveret 51,66%* i afkast siden fondens etablering i 2018.

Udviklingen vil fortsætte

Klimaudfordringerne løser man ikke med et snuptag, så over den kommende årrække vil investeringer i selskaber, der fremmer den bæredygtige dagsorden, fortsat være stigende, lyder vurderingen fra Formueplejes aktiechef, Otto Friedrichsen.

”Vi bliver alle mindet om konsekvenserne af klimaudfordringerne, og det fører til pres på at finde løsninger og politisk indgriben. Det starter ved forbrugerne, der i stigende grad efterspørger bæredygtige produkter og services. Det stiller krav til virksomhederne, der skal have den grønne omstilling finansieret af investorerne. Derfor vil vi se fokus rette sig mod at finde høj kvalitet og de førende selskaber indenfor bæredygtighed. Det øger sandsynligheden for at skabe det bedste langsigtede afkast,” siger Otto Friedrichsen.

Et af de tiltag fra politisk hold, der kan sætte fart under investeringerne i bæredygtighed – og dermed stor tilførsel af kapital i bæredygtige fonde – er den såkaldte Inflation Reduction Act fra USA, der medfører massive og langsigtede investeringer i den grønne omstilling globalt set.

* Opgjort pr. 15. juni 2023 – historiske afkast er ikke garanti for fremtidige afkast.

** Fonden investerer ikke i den traditionelle fossile energi- og forsyningssektor.

Vi bliver alle mindet om konsekvenserne af klimaudfordringerne, og det fører til pres på at finde løsninger og politisk indgriben.

Oversvømmelser i den norditalienske region Emilia-Romagna maj 2023

”Det er en historisk pakke, hvor USA står til at investere mere end 368 mia. dollars svarende til cirka 2500 mia. kroner de kommende år. Det vil kaste masser af aktivitet, job og vækstmuligheder af sig. Naturligvis fortrinsvis i USA, men det vil i høj grad også kunne komme danske energivirksomheder og følgeindustrier, der besidder den nødvendige teknologi, til gode. Vi har hos Formuepleje, sammen med vores samarbejdspartner Impax Asset Management, længe haft fokus på førende selskaber inden for den grønne omstilling og klimateknologier. Det vil blive øget fremover, for det er et område, der kommer til at udvikle sig hurtigt over de kommende år,” siger Otto Friedrichsen.

Det er ikke kun i USA, bæredygtighed bliver prioriteret højt på den offentlige og politiske agenda. I Europa har EU-Kommissionen vedtaget en række grønne forslag i den europæiske grønne pagt, med omfattende investeringer bag og en række målsætninger over den kommende årrække. ■

GRØN OMSTILLING

USA har vedtaget the Inflation Reduction Act, der er et særdeles omfattende initiativ. Landet har som mål at reducere CO₂-aftrykket med 40 procent inden 2030*, og pakken udgør 368 mia. dollars til investering i den grønne omstilling.

I EU arbejder vi med Den Grønne Pagt (udbygget med EU's grønne strategi i 2021), hvor CO₂-aftrykket skal reduceres med 55 pct. ift. 1990-niveauet inden 2030. Mindst 1000 mia. euro – private og offentlige midler – skal investeres mellem 2021-2027** for at finansiere planen.

ARTIKEL 8-FONDE

Fremmer et eller flere ESG-forhold.*** Selskaberne i fonden har ikke bæredygtig investering som direkte mål. De fleste forvaltere vil sige, at de lever op til kravene i artikel 8, og derfor betegnes dette ofte som markedsstandard.

ARTIKEL 9-FONDE

Fonde med bæredygtige investeringsmål med fokus på ”E”, ”S” eller begge. De virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis ”G”. Selskaberne i fondene skal leve op til et princip om: ”do no significant harm”. Altså må opfyldelse af bæredygtige mål ikke ske på bekostning af for eksempel miljøet eller sociale forhold.

*I forhold til 2005-niveauet. Kilde: [whitehouse.gov](https://www.whitehouse.gov)

**Europa-Kommissionen

***ESG-forhold vedrører Environmental (miljømæssige), social (sociale) and governance (ledelsesmæssige) forhold

Sofie og Helle booster danskernes økonomi

Vi skal lære børn, at det er okay at spare op til ting, man virkelig ønsker sig

Sofie Østergaard, tv-vært

”Mine forældre lagde længe penge til side for at kunne købe et sæt designermøbler til spisestuen. Jeg kan huske, hvor stort det var, da de købte møblerne, som stadig står hjemme i min fars stue.”

Helle Snedker, kundedirektør

”For første gang i generationer bliver vores børn faktisk fattigere, end vi er. Mange børn er vant til at få, hvad de peger på. De får et chok, hvis vi ikke begynder at lære dem, hvad tingene koster, og at det er okay at skulle spare op til ting, man virkelig ønsker sig.”

De mødte hinanden under optagelserne til en podcastserie om økonomi, og kemien var der med det samme. Siden har tv-vært Sofie Østergaard og kundedirektør Helle Snedker fra Formuepleje dannet par i DR-programserien *'Boost dit budget'*.

AF EVA KILDEGAARD ANDERSEN, *journalist // info@formuepleje.dk*

Helle Snedker og Sofie Østergaard har en fælles mission, og de deler en kærlighed for tal og økonomi. Begge går de op i at få formuer til at vokse – og får stjerner i øjnene, når samtalen falder på pensionsforhold og investeringer.

De afskyr begge spild. Især kan de ikke fordrage at smide penge ud på fejlkøb. Det er nærmest en forbrydelse, synes Sofie, som ud over at passe på pengene gerne vil tage hensyn til klimaet og undgå et unødvendigt overforbrug.

”At have styr på sit budget er at have råd til at realisere de vigtige drømme i livet,” siger DR-værten, som bor med mand og tre børn – Villy på otte, Geo på fem og etårige Berta i en gammel villa på Amager.

Hun dyrker et disciplineret køkkenregnskabssystem – en såkaldt ”sort boks”, som indeholder lister over hver eneste fødevarer i familiens fryser.

Smør, hakket oksekød, rugbrød og middagsrester i plasticbøtter til de mest travle dage. Alt er noteret og bliver krydset af, efterhånden som der kommer bund i lageret. Det samme gælder tøj til børnene. Hun holder regnskab med arvetøj i papkasser og beholdningen af sko til fremtidig brug, som hun altid køber på udsalg.

”Når man tænker sig lidt om og fx køber stort ind af ugens tilbud, bliver der plads til en masse sjovere ting, fx rejser med børnene,” siger Sofie, som under programserien *'Boost dit budget'* indgik et væddemål med en af deltagerne: Kunne Sofie, mand og tre børn leve en hel måned for et budget på 1.500 kr.?

Overskud til de regnfulde dage

Helle Snedkers børn er store nu, og når den travle kundedirektør ikke er i gang med tv-optagelser i DR Byen, pendler hun mellem hjemmet i Helsingør og Formueplejes kontorer i Hellerup og Aarhus.

Madbudgettet går hun ikke højt op i, til gengæld går hun op i kvalitet – ikke kvantitet.

Når hun et par gange om året tager på shopping efter nyt til garderoben, sker det derfor sammen med en personlig shopper, som hun hyrer i et par timer.

”En personlig shopper kan se, hvad der klæder mig, ligesom jeg er ekspert i at se, hvordan andre mennesker optimerer deres økonomi og investerer pengene fornuftigt,” siger hun.

Hun er vokset op i 1970'erne på et familielandbrug på Samsø. Dyrene skulle passes hver dag året rundt, så familieferier til udlandet blev det ikke til.

Pengene var af og til små, og hun lærte tidligt at interessere sig for mælkeprisernes udvikling. Hun havde en skøn barndom, manglede ikke noget, men siden hun var ung, har hun haft et stærkt ønske om at kunne klare sig selv økonomisk, have råd til at tage sine egne børn med på udlandsrejser og i det hele taget have overskud, når livet har budt på svære perioder. En skilsmisse for eksempel.

”Jeg havde ikke drømt om, at jeg skulle blive skilt, men det blev jeg. I den situation var det enormt rart at stå økonomisk stærkt og ikke være tvunget til at gå fra hus og hjem på grund af en stram økonomi,” siger Helle, der altid har haft det som et mål at få flere kvinder til at sætte sig ind i pensionsforhold og opsparing.

”Hos Formuepleje ved vi, at kvinderne tit har det endelige ord, når det kommer til at investere de fælles midler. Jeg kunne godt tænke mig, at kvinder kommer endnu mere på banen og sparer mere op til pensionen. Helst inden de runder 55, for så er løbet ved at være kørt, hvis man skal nå at skabe sig en fornuftig alderdom økonomisk.”

Eksperimentet

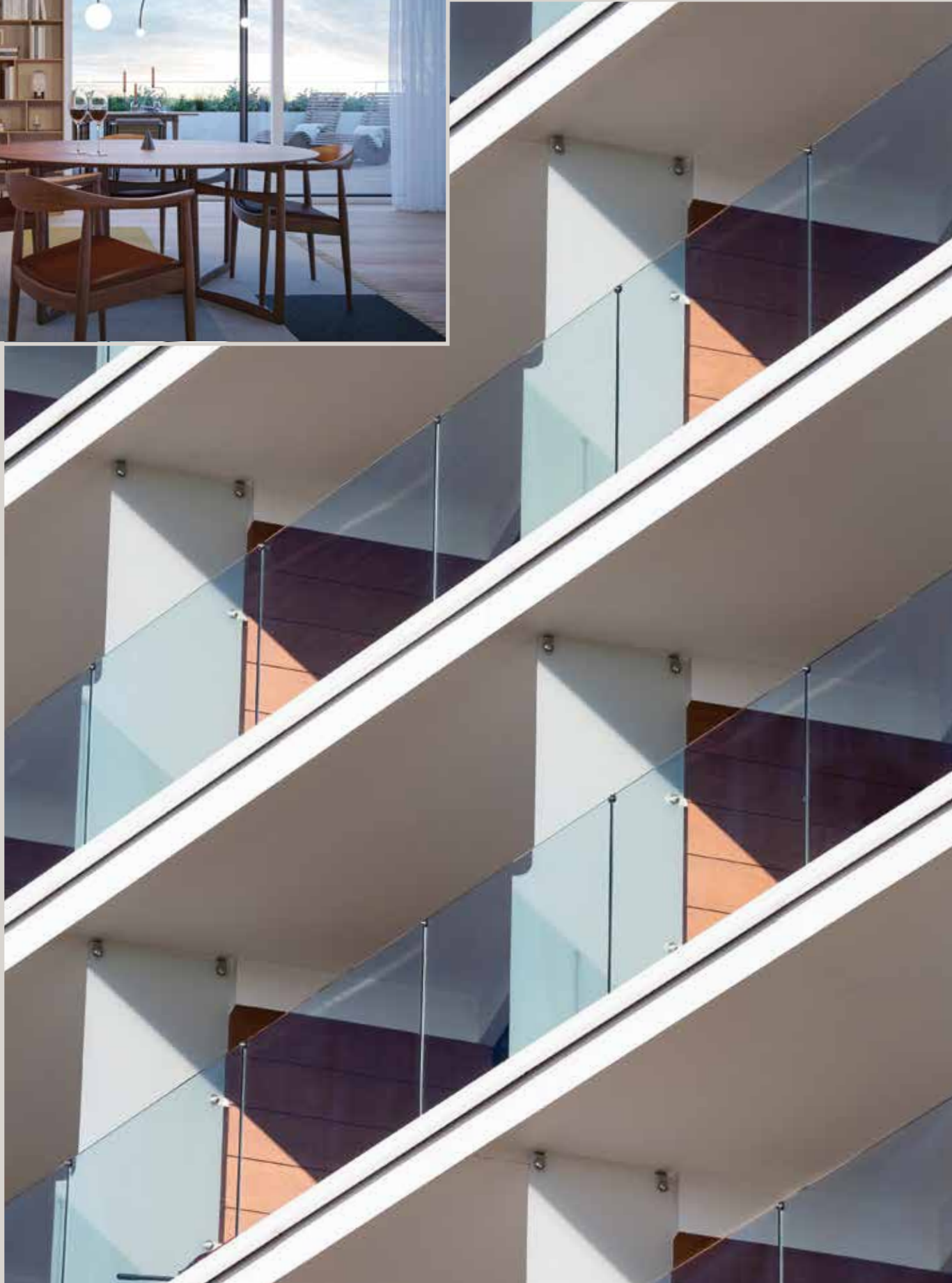
Sofie Østergaard vil gerne sætte fokus på det overforbrug, som mange har vænnet sig til. Flertallet af danskere mangler ingenting. Hun bliver overrasket over venindernes tøjforbrug, selv babyer og børnehavebørn får mærketøj på.

Hun ryster på hovedet. Som mor til et par aktive drenge ved hun, at et par bukser til 99 kroner kan fungere fint. Hun behøver ikke ærgre sig over huller på knæene – drengene har det fantastisk, mærketøj eller ej. Ikke at hun dømmer andre på deres forbrug, understreger hun. *'Boost dit budget'* er netop blevet fremhævet for sin ikke-dømmende stil.

I stedet vil hun gerne udfordre deltagerne til at se det som en sjov øvelse at tænke mere over forbruget af fastfood og hurtige forbrugsgoder, så der bliver råd til de større ting i livet, fælles oplevelser især.

Det lykkedes faktisk Sofie og familien at leve en måned (januar) for 1.500 kroner, og ingen gik sultne i seng.

”Vi fik helt sikkert nogle utraditionelle aftensmadretter ud af det, og somme tider, når vi sad og tyggede i en tør skive rugbrød, mindede vi hinanden om, at nu fik vi råd til endnu mere fredagsslik og mere overskud til sommerferien. Det var en sund øvelse, ikke mindst for børnene.” ■

Ejendomsinvesteringer kan give attraktiv risiko- spredning i porteføljen

De fleste investorer ved, at det kan være forbundet med stor risiko kun at have få aktier i porteføljen. Men mange overser, at det også er en god ide at sprede sig på flere aktivklasser. Særligt ejendomseksponering kan være attraktiv for mange private investorer.

AF HENRIK BORCH, *real estate investment manager, Formuepleje // heb@formuepleje.dk*

Spredning handler simpelt fortalt om at reducere sin risiko mod enkeltfaktorer, der kan påvirke de enkelte aktiver.

En måde at illustrere det på er at bruge følgende eksempel. Vi forestiller os, du skal ud og rejse – men de eneste to rejser, du kan bestille, er

1. Rejser til Barcelona
2. Rejser til Nice

Samtidig forestiller vi os, at rejsen, du planlægger, er en investering og du kan dermed også kun investere i de selskaber, der arrangerer disse to rejser. I det scenarie vil du ved mulighed nr. 1 være eksponeret mod vejret i Barcelona og mulighed 2 mod vejret i Nice.

Hvis man derimod har begge dele i sin portefølje, fjerner man lidt af vejrrisikoen (og andre lande- og byspecifikke elementer) ved de to destinationer og har således en mere ren eksponering mod turismesektoren. Jo flere rejsemål, der er, desto bedre kan man fjerne individuelle risici ved de enkelte destinationer.

På samme vis som man bør sprede sin risiko på forskellige aktier, bør man også sprede sin risiko på flere aktiver. Her er ejendomsinvesteringer en attraktiv – men for mange privatinvestorer overset – byggesten i porteføljen.

Men hvordan får man så eksponering mod ejendomssektoren? Det kigger vi nu nærmere på.

Sådan får du ejendomme i din aktieportefølje

Der er altid den mulighed at begynde at investere direkte i ejendomme på egen hånd. Men det kræver ofte en stor viden, tid og arbejde, og derfor vil det for de fleste være mere oplagt at starte med en mere passiv ejendomsallokering. Her er der overordnet to forskellige muligheder:

- Aktier i børsnoterede ejendomsselskaber, fonde og lignende
- Ejendomsfonde (som ikke er børsnoteret)

Der findes ikke et enkeltstående svar på, hvad der er det rigtige at investere i, det afhænger af den enkeltes situation. Men der er nogle grundlæggende overvejelser, man som investor kan starte med.

Hvis vi starter med aktier i ejendomsselskaber, så er grundstenen her, at der er tale om et selskab, der ejer og driver en ejendomsportefølje. Når man kigger på ejendomsaktier, er det vigtigt at undersøge, hvilket fokus, den pågældende investeringsmulighed har. Det skyldes, at selvom vi ynder at samle ejendomsinvesteringer under netop denne paraplybetegnelse, så er der forskel på de forskellige sektorer i ejendomsbranchen. Det kan f.eks. være hotel, logistik-, butiks-, bolig- eller kontorejendomme.

Ejendomsselskaber fokuserer typisk primært på én sektor i branchen, fordi det kræver specialiseret viden. Så når man som investor køber sine aktier i et

>>

selskab, bør man have afklaret, hvilken sektor af branchen, det har fokus mod.

Det skyldes, at der er individuelle risici forbundet med hver af de forskellige sektorer i ejendomsbranchen. Hotelejendomme er, ikke overraskende, eksponeret mod turisme og konferencer, og selvom det kommercielle ejendomsmarked over en bred kam udviklede sig positivt under coronapandemien, så oplevede hotelejendomme det modsatte. Så ligesom ved det simple

eksempel med de to rejsedestinationer i starten af artiklen, skal man være opmærksom på hvilke risikofaktorer, man kigger ind i ved sin investering.

Børsnoterede ejendomsaktier og investering i ejendomsfonde

Tabellen nedenfor opsummerer forskellene mellem investering i ejendomme via aktier i børsnoterede ejendomselskaber og via ejendomsfonde.

	Aktier i børsnoterede ejendomsselskaber	Ejendomsfonde
Spredning på flere ejendomme	Bedst mulighed for at opnå risikospredning på forskellige ejendomme, da de børsnoterede selskaber typisk har en stor portefølje med flere tusinde lejemål.	God mulighed for at opnå risikospredning på forskellige ejendomme. Ejendomsfonde findes både med kun en og med flere ejendomme.
Likviditet	Selvom ejendommene er illikvide, så har aktierne en høj grad af likviditet.	Mindre grad af likviditet, da aktierne ikke handles offentligt. Ens ejerandel kan sælges til medinvestorer eller tredjeparter, der er blot ikke en børs. Det vil tage længere tid at sælge sin andel i fonden.
Tilgængelighed ift. porteføljen	Højeste grad af tilgængelighed, da aktierne i alle typer af ejendomselskaber med det rette fokus kan handles hele tiden og uden en reel minimumsinvestering andet end aktiernes pris.	Tilgængeligheden i ejendomsfonde er ikke som for ejendomsaktier på børsen. Som potentiel investor i ejendomsfonde er man nødt til at vente på et udbud på en ejendomsfond, der matcher ens investeringssituation. Derudover skal man som udgangspunkt investere minimum 750.000 kr.
Spredningseffekt i forhold til resten af porteføljen	Lavere grad af spredningseffekt, da ejendomsaktier i relativt høj grad er påvirket af aktiemarkedets udvikling generelt. Går aktiemarkedet op eller ned, så går ejendomsaktier på typisk i samme retning – uagtet om ejendomsmarkedet som sådan er påvirket.	Bedste grad af spredningseffekt, da værdien af aktierne alene er baseret på selskabets (ejendommenes) værdi og er derfor ikke på samme vis følsom overfor udviklingen på aktiemarkedet.

Der opnås en spredningseffekt i forhold til resten af ens investeringsportefølje ved at inkludere aktier i ejendoms-selskaber i porteføljen, men for at forstå hvorfor spredningseffekten ikke er lige så stor som ved at inkludere ejendomsfonde i sin portefølje, kan vi gå tilbage til eksemplet i starten af artiklen nu med tre muligheder.

1. rejser til Barcelona
2. rejser til Nice
3. rejser til Cannes

Nice og Cannes ligger ca. 30 kilometer fra hinanden, og det vil betyde, at hvis vejret i Nice er dårligt, så er der en relativt stor risiko for, at vejret også er dårligt i Cannes.

Så hvis en investor i det simple eksempel allerede har aktier i selskaber, der arrangerer rejser til Nice, så opnås der bedre spredningseffekt, hvis investoren også køber aktier i selskaber, der arrangerer rejser til Barcelona end ved også at købe aktier i selskaber, der har Cannes som destination.

Det er lidt det samme, der gør sig gældende i sammenhængen mellem det overordnede generelle aktie-marked og ejendomsaktier isoleret set. Hvis der er stormvejr, så er der en tendens til, at begge dele bliver påvirket i samme retning, uanset om stormen i virkeligheden påvirker de fundamentale værdiansættelser på ejendomsmarkedet.

Omkostninger skal regnes med

Når det kommer til investeringer i ejendomsfonde og ejendomsaktier, er det også vigtigt at have øje på omkostningerne. Generelt er det langt nemmere at få indblik i omkostningerne ved at investere i ejendomsfonde end i ejendomsselskaber. Det skyldes, at udbydere af ejendomsfonde i udbudsmaterialet er transparente omkring omkostninger, mens transaktionsomkostningerne forbundet med ejendoms køb for børsnoterede

ejendomsselskaber langt fra er lige så åbenlyse eller tilgængelige.

Ved en ejendomsfond findes forskellige omkostnings-strukturer, hvor visse udbydere blandt andet opkræver et opstartshonorar. I Formuepleje har vi en honorar-model, hvor vi ikke tager opstartsgebyr, men et løbende forvaltningshonorar og et resultathonorar, hvis investeringen skaber tilstrækkeligt højt afkast for vores kunder.

Når man køber aktier i et børsnoteret aktieselskab, er der ikke et direkte forvalterhonorar, omvendt betales der udgifter til lønninger af staben, husleje osv., men der betales dog ikke et opstarts- eller exit-honorar.

Uanset hvad der passer ind i en portefølje, så opnår man ved begge typer af ejendomsinvesteringer en professionel udvælgelse, drift og udvikling, der kan udløse et solidt afkast på ejendomsmarkedet, mens man stadig har en passiv rolle. ■

**HVIS DU ER
INTERESSERET...**

...i at vide mere om Formueplejes ejendomsfonde og om investeringer i ejendomsfonde kunne være interessant for dig, kan du læse meget mere på vores hjemmeside, ligesom du kan skrive dig op til at være blandt de første, der får information, når vi åbner for investeringer i nye ejendomsfonde.

Der er sat over til fortsat fremgang hos Starbucks

Det startede med en enkelt kaffebar i Seattle tilbage i 1971. Siden er godt 36.000 nye kommet til i knap 100 lande. Starbucks er verdens største kaffekæde – og har alle forudsætninger for at fortsætte succesen mange år frem. Starbucks-aktien ligner derfor en langsigtet vinder.

AF JENS BOMHOLT, *Communication Manager, Formuepleje // jb@formuepleje.dk*

Hver eneste dag skænker Starbucks' baristaer flere millioner kopper kaffe til kunder på alle verdens kontinenter.

Og selvom konkurrencen om at sælge morgenkaffe og eftermiddagskage til kunderne er stor, er Starbucks en stabil pengemaskine med en stor markedsandel, et stærkt brand og gode muligheder for fortsat vækst i mange år.

Sådan lyder skudsmålet fra Trillium Asset Management, der bidrager til udvælgelsen af selskaber i Formueplejes aktiefonde.

”Starbucks er vokset til at blive et dominerende globalt kaffebrand. De er lykkedes med at udvikle sig til at være mellemstation mellem hjem og arbejde for millioner af mennesker,” siger John S. Quealy, der er investeringschef hos Trillium Asset Management med base i Boston.

Fortsat gode vækstmuligheder

Selvom Starbucks allerede står bag flere end 36.000 kaffebarer, er vækstmulighederne ifølge John S. Quealy fortsat store, og han fortsætter:

”Starbucks har en særlig styrke og position i USA, Storbritannien og Kina, men har generelt fortsat gode muligheder for international ekspansion. Deres kendskabsgrad fører automatisk til vækst, og de har fortsat mulighed for at øge antallet af butikker markant.”

Starbucks-aktien – med tickeren SBUX – er derfor en vigtig og langsigtet del af porteføljen hos Trillium og Formuepleje.

”Starbucks' stærke brand giver dem en unik 'pricing power'. Derudover har de også de senere år bevist, at de er stærke digitalt, med for eksempel bestilling og betaling på mobilen, der styrker kundeloyaliteten og effektiviteten i de fysiske butikker. Alt i alt ser vi et attraktivt afkast i de kommende år, og vi forventer derfor, at det er en langsigtet investering i porteføljen,” siger John S. Quealy.

Selvom Starbucks ligner en langsigtet vinder, er der, som altid, fristes man til at sige – visse trusler mod væksten og indtjeningen, særligt på kort og mellemlang sigt.

”Der er visse trusler, særligt på den korte bane. Blandt andet i form af at få positioneret deres nye CEO Laxman Narasimhan godt. Der er også den usikre genopbygning af det kinesiske marked efter pandemien, og til sidst hvilken indflydelse en mulig kommende recession vil få på det amerikanske marked og de amerikanske forbrugeres adfærd,” siger John S. Quealy.

Bæredygtig og social balance

Kaffeindustrien har i mange år været i vælten med henvisning til eksempler på kritisable arbejdsforhold for kaffebønderne samt den miljø- og klimabelastning, der følger af kaffedyrking. Derfor er det afgørende at virksomheder inden for kaffeindustrien arbejder med høje ESG-målsætninger.

Og her har Starbucks vist sig at være leveringsdygtige, lyder det fra John S. Quealy.

”Starbucks har en stærk profil inden for ESG og CSR, hvor de blandt andet stiller skarpe krav til deres kaffeleverandører inden for blandt andet miljømæssige og sociale faktorer, ligesom deres 'Greener Store Program' har til formål at reducere kædens energi-, affalds- og vandaftryk.”

Her stiller investorerne også krav via aktivt ejerskab. Ved generalforsamlingen i marts i år stillede Trillium Asset Management fx et forslag, der opfordrede Starbucks til at iværksætte en uafhængig undersøgelse af arbejdstagerrettigheder.

Et flertal på 52 procent af Starbucks' aktionærer vedtog forslaget, som nu skal implementeres. Det er et signal, der peger i retning af at den globale kaffekæmpe omstiller sig og kan være en god langsigtet investering. ■

Aktieportrættet er hverken en investeringsanalyse eller en handelsanbefaling om køb eller salg af aktie og/eller investeringsløsninger udbudt af Formuepleje.

Starbucks har en stærk profil inden for ESG og CSR, hvor de blandt andet stiller skarpe krav til deres kaffeleverandører inden for blandt andet miljømæssige og sociale faktorer.

- Starbucks blev etableret i 1971 i Seattle, USA, som en butik, der solgte friskkværnet kaffe, te og krydderier.
- I 1987 åbnede de første kaffebarer med de velkendte grønne og hvide logoer.
- Starbucks er verdens største kaffekæde med over 36.000 kaffebarer i knap 100 lande.
- Kædens navn er inspireret af den litterære klassiker, Herman Melvilles 'Moby Dick' fra 1851, hvor førstestyrmanden ombord på skibet Pequod hedder Starbuck.
- Også logoet, der viser en såkaldt sirene – en tohalet havfrue – fra den græske mytologi, er inspireret af de første søfarere, der sejlede ud på verdenshavene for at sælge kaffe.
- Starbucks omsatte for 32,35 mia. dollars i 2022.
- Virksomheden har omkring 400.000 ansatte verden over.
- Starbucks' markedsværdi er 114,5 mia. dollars (juni 2023).

DE 10 STØRSTE AKTIEPOSTER

Formueplejeforeningerne er investeret
i den samme portefølje med globale aktier.
Her kan du læse om de aktuelt
10 største positioner.*

** Bemærk: Der er ikke tale om en anbefalingsliste, ligesom listen ikke er en opfordring eller anbefaling om køb eller salg af værdipapirer. Aktierne skal ses i sammenhæng med de samlede porteføljer. Rækkefølgen er vilkårlig og ikke udtryk for rangordning. Endelig skal det understreges, at hverken Formueplejeforeningerne eller Formuepleje har nogen interesse i at omsætte aktierne, idet det alene giver omkostninger til eksterne aktører.*

Microsoft Microsoft er en IT-virksomhed med hovedsæde tæt ved Seattle i USA.

Virksomheden blev grundlagt af Bill Gates og Paul Allen tilbage i 1975. Microsoft udvikler og producerer computer-software, såsom styresystemet Windows og Office-pakken, samt forbrugerelektronik, såsom spillekonsollen Xbox og tablets kaldet Microsoft Surface. Virksomheden er verdens største softwareproducent målt på omsætning og et af verdens mest værdifulde selskaber. I 2022 havde Microsoft mere end 221.000 ansatte og en omsætning på 198 milliarder dollars.

ThermoFisher SCIENTIFIC Thermo Fisher Scientific er en verdensførende producent af laboratorieudstyr, reagenser og software til videnskabelige undersøgelser. I 2006 blev virksomheden sammenlagt af de to tidligere selskaber – Thermo Electron og Fisher Scientific. Thermo Electron havde fokus på at udvikle analytisk udstyr til videnskabelige undersøgelser og Fisher Scientific på at udvikle laboratorieudstyr. Virksomheden har siden lavet en lang række opkøb, som har givet en meget bred og dyb produktportefølje. I 2022 havde Thermo Fisher Scientific 130.000 ansatte og en omsætning på næsten 45 milliarder dollars.

Apple Apple er et amerikansk IT-selskab med hovedsæde i Silicon Valley i USA. Virksomheden blev stiftet i 1976 af Steve Jobs og Steve Wozniak. Apple var i starten udelukkende en udvikler og producent af computere, men har siden stiftelsen vokset sig til et konglomerat indenfor software og forbrugerelektronik. Apple er mest kendt for produkter som MacBook, iPhone og AirPods. Virksomheden er vurderet som verdens mest værdifulde virksomhed og havde i 2022 164.000 ansatte og en omsætning på 90 milliarder dollars.

Linde Linde er en global industriel gas- og ingeniørvirksomhed. Virksomheden blev stiftet i 1879 af Carl von Linde i Tyskland, men har nu hovedsæde i Storbritannien. Linde leverer blandt andet nogle af markedets bedste løsninger inden for gasbehandling og effektivitetsforbedringer med fokus på emissionsreduktion. Linde er verdens største industrigasselskab målt på omsætning og markedsandele. I 2022 havde Linde 65.000 ansatte og en omsætning på 33 milliarder dollars.

HDFC BANK HDFC er en indisk bank med hovedsæde i Mumbai. Banken blev grundlagt i 1994 og er den dag i dag Indiens største bank inden for den private sektor og verdens tiende største bank målt på markedsandele. Banken leverer en bred vifte af helt almindelige bankydelser såsom udlån til bilkøb eller huskøb. HDFC havde i 2022 141.500 ansatte og en omsætning på 21 milliarder dollars.

Alcon Alcon er et multinationalt selskab med hovedsæde i Genève i Schweiz. Alcon blev grundlagt i 1945 i Fort Worth Texas og specialiserede sig oprindeligt i produktion af sterilt udstyr til øjenoperationer. I 1977 blev virksomheden opkøbt af schweiziske Nestlé og senere Novartis, men blev efter udskilning i 2019 en selvstændig børsnoteret virksomhed. Alcon producerer i dag en lang række midler til øjenpleje, omfattende alt fra kontaktlinser og medicin til operationsudstyr. I 2022 havde Alcon 25.000 ansatte og en omsætning på 8,7 milliarder dollars.

Unilever er en industrikoncern med hovedsæde i London i Storbritannien. Virksomheden blev grundlagt i 1929, da den hollandske margarineproducent Margarine Unie og den britiske sæbefabrik Lever Brothers gik sammen. I dag er Unilever en af verdens største dagligvareproducenter, især indenfor fødevarer, vaskemidler og hygiejneartikler. Unilever havde i 2022 127.000 ansatte og en omsætning på 62 milliarder dollars.

Mastercard er et multinationalt selskab, hvis primære forretningsområde er gennemførelse af betalingstransaktioner. Virksomheden blev stiftet i 1967 af United California Bank (nu kendt som Wells Fargo) og Bank of California. Mastercard tilbyder både kredit- og debetkort og er verdens andenstørste virksomhed inden for betalingstransaktioner. I 2022 havde Mastercard 29.900 ansatte og en omsætning på 22 milliarder dollars.

Cintas er en amerikansk virksomhed, som leverer en lang række produkter og tjenesteydelser til virksomheder, herunder uniformer, interiør og services. Virksomheden blev stiftet i 1968 af Richard Farmer. Cintas tilbyder unikke løsninger, hvor virksomheden udlejer interiør såsom dørmåtter samt står for vedligeholdelse og rengøringen af dem. I 2022 havde virksomheden 43.000 ansatte og en omsætning på 8,6 milliarder dollars.

Schneider Electric er en fransk virksomhed, som specialiserer sig indenfor digital automatisering og energi håndtering. Virksomheden blev stiftet i 1836 af brødrene Adolphe og Joseph-Eugene Schneider, hvor de oprindeligt beskæftigede sig med produktionen af stål, tungt maskineri og transport udstyr. I dag leverer Schneider Electric en lang række ydelser, software, automatisering og energibesparende teknologi til husholdninger, bygninger, datacentre, infrastruktur og industrier. I 2022 havde Schneider en omsætning på 36 milliarder dollars og 162.000 ansatte. ■

FORMUEPLEJES FORENINGER PÅ TVÆRS

Opgjort pr. 14. juni 2023

	Mix Low	Mix Medium	Mix High	Pareto	Safe	Epikur	Penta	Fokus	LimitTellus
ISIN-kode	DK0060455962	DK0060182897	DK0060182970	DK0060497964	DK0060498186	DK0060498269	DK0060498343	DK0060498509	DK0060502631
Investeringsunivers og strategi	Lavrisikoportefølje	Middelrisikoportefølje	Over middelrisikoportefølje	Lavrisikoportefølje med anvendelse af tangentporteføljetheori				Rentearbitrage	Global aktieportefølje
Typisk gearing	0	0	0	1	2	3	4	4	0
Risikokategori*	Lav	Middel	Over middel	Under middel	Middel	Over middel	Høj	Lav til under middel	Høj
Eksponeringer i % af balance									
Obligationer	57	34	20	67	74	80	79	95	0
Markedsneutrale strategier	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Virksomhedsobligationer	19	12	7	12	5	0	0	0	0
Globale aktier	21	49	65	21	19	19	19	0	90
Markedseksponering i %									
Obligationer	55	33	19	117	191	284	363	493	0
Markedsneutrale strategier	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Virksomhedsobligationer	19	12	7	20	14	0	0	0	0
Globale aktier	20	48	65	36	49	66	85	0	86
Omkostninger									
Resultathonorar, når over HWM**	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%	10%
Maksimalt negativt resultathonorar***	0,36%	0,48%	0,54%	0,48%	0,54%	0,64%	0,75%	0,42%	0,69%
Hurdlerate****	3,50%	4,50%	5,00%	4,50%	5,00%	6,00%	7,00%	4,00%	6,50%
Løbende omkostninger p.a.*****	0,95%	1,50%	1,69%	1,86%	2,35%	2,72%	3,05%	1,99%	1,51%
Emission/indløsningsrats i %	0,20/0,20	0,25/0,25	0,25/0,25	0,35/0,35	0,40/0,40	0,45/0,45	0,55/0,55	0,40/0,40	0,17/0,14
Indre værdi pr. den 14. juni 2023	132,33	255,37	322,50	151,16	175,58	203,78	221,17	87,90	237,91
High Water Mark *****	142,12	253,21	319,09	171,72	212,06	260,09	300,40	136,18	257,18

	Globale Aktier	Globale Aktier Akkumulerende	Better World Environmental Leaders	Better World Global Opportunities	EM Virksomhedsobligationer	Global High Yield	Obligationer
ISIN-kode	DK0060337095	DK0061146602	DK0061068624	DK0061146529	DK0060632842	DK0016108640	DK0060632925
Indre værdi	117,54	132,45	152,28	156,53	82,87	85,49	90,63
Udbetalt udbytte for 2022	11,30 kr.	Akkumulerende	Akkumulerende	Akkumulerende	0 kr.	0 kr.	0 kr.
Emission/indløsningsrats i %	0,13/0,10	0,13/0,10	0,17/0,13	0,14/0,12	0,55/0,55	0,45/0,45	0,18/0,18
Løbende omkostninger i % p.a.*****	1,64	1,59	1,58	1,59	1,30	1,24	0,78
Investeringsstrategi og -univers	Global aktieportefølje	Global aktieportefølje	Globale aktier (Artikel 9 i Disclosureforordningen)	Globale aktier (Artikel 8 i Disclosureforordningen)	Virksomhedsobligationer udstedt af selskaber inden for Emerging Markets	Globale virksomhedsobligationer	Danske obligationer og globale virksomhedsobligationer

* Sammenligning med risikoindeks kan ses på formuepleje.dk. Formuepleje benytter en egenudviklet model til risikoklassificering. I anvendelsen af denne kan der være afvigelser fra den klassificering af risiko, som findes i dokument med central information. Læs mere på formuepleje.dk/fonde/risikoindeks og formuepleje.dk/fonde/overblik.

** Der betales først resultathonorar, når vi efter alle omkostninger leverer et afkast over hurdlerate og over seneste High Water Mark. Skulle det ske, at vi leverede et afkast under hurdlerate, udløser det et negativt resultathonorar til vores kunder. Resultathonorar afregnes månedsvist. For yderligere information om vilkår og beregning af resultathonorar, henvises til de enkelte fondes investoroplysninger eller prospekt.

*** Maks. negativt resultathonorar p.a. regnes med 1/12 af satsen pr. måned. Tallet er gældende pr. 1. januar 2023.

**** Hurdlerate er gældende pr. 1. januar 2023.

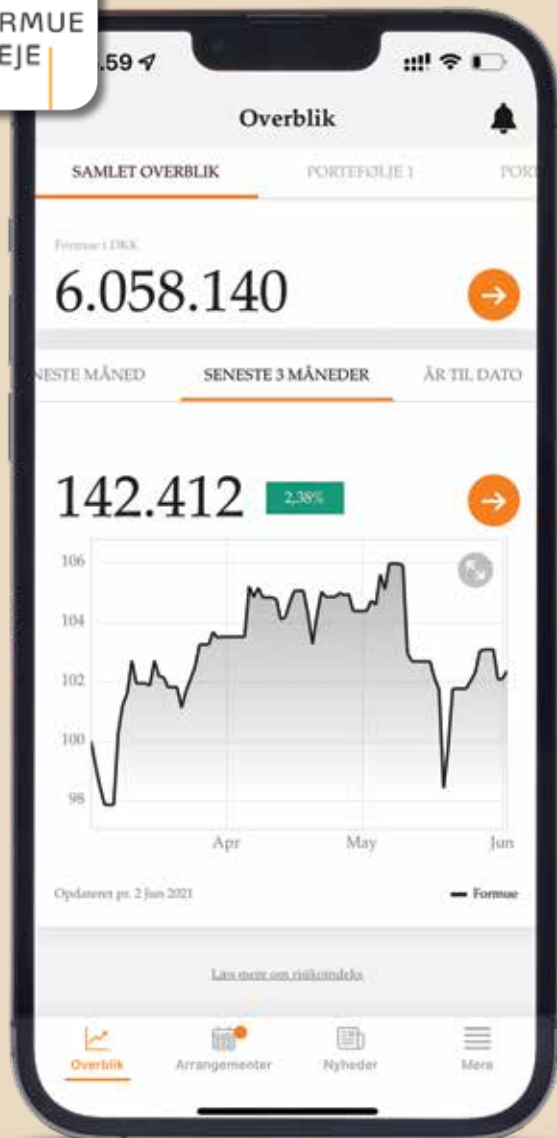
***** Løbende omkostninger beregnet i procent af formuen. Viser summen af honorarer, gebyrer og løbende faste betalinger, som afholdes af investeringsfonden i løbet af et år.

***** High Water Mark fastsættes ultimo hver måned som det højeste af enten: tidligere High Water Mark eller indre værdi ved seneste afregning opskrevet med hurdlerate 1 måned frem.

Følg Formuepleje på:

FORMUE
PLEJE

Følg dine investeringer med 'Mit Formuepleje'

I appen kan du følge udviklingen i dine investeringer, tilmelde dig arrangementer og se fordele, som du har adgang til som kunde i Formuepleje. Herudover kan du kontakte vores rådgivere eller sekretariatet og læse de seneste nyheder.

Scan koden og hent appen – så har du altid dit investeringsoverblik med i lommen.

Appen findes til både iOS og Android.

Følg dine investeringer

Tilmeld dig unikke arrangementer

Adgang til kundefordele

Scan koden

Som kunde i Formuepleje får du en række attraktive fordele

I Formuepleje har vi en målsætning om at være de bedste til det, vi laver. Vores hovedprioritet er at levere et langsigtet merafkast til vores kunder. Men vi vil mere end det. Når vi rådgiver om din formue og investeringer, gør vi det altid ud fra dine præmisser. Vi kigger på dine individuelle behov og ønsker, inden

vi giver dig vores bud på, hvordan du optimerer din økonomi og får mest muligt ud af din formue. Som kunde bliver du samtidig en del af et eksklusivt netværk og får adgang til en række fordele alt efter dit engagement hos os:

Alle kunder

- Vores børsnoterede investeringsløsninger
- Magasinet formue
- Nyhedsbrev via e-mail
- Telefonrådgivning
- Formueplejedage
- App, hvor du løbende kan følge udviklingen i dine investeringer

Premium-kunder

3 mio. kr. investeret pr. husstand

- Personlig formuerådgiver
- Årligt rådgivningsmøde
- Gratis Eurocard og Priority Pass
- Unikke faglige og sociale netværksarrangementer
- Kvartalsrapport i app
- Praktik for børn og børnebørn
- Pensionstjek

Premium Elite-kunder

10 mio. kr. investeret pr. husstand

- Fuld rådgivningspakke: Årlig formueanalyse, Senior Wealth Plan og pensionstjek
- Revisor- eller advokatdeltagelse betalt til rådgivningsmøder
- Årligt udvidet praktiktilbud til børn og børnebørn
- LEI-kode administreret og betalt af Formuepleje
- Eksklusive faglige arrangementer
- Ordninger relateret til helbred
- 24-7 beredskab (uforudsete hændelser på rejser)

FORMUE | PLEJE

Formuepleje A/S // Værkmestergade 25, 8000 Aarhus C // Tuborg Havnevej 15, 2900 Hellerup
Telefon 87 46 49 00 // info@formuepleje.dk, // formuepleje.dk